

20

09

TUARASCÁIL BHLIANTÚIL

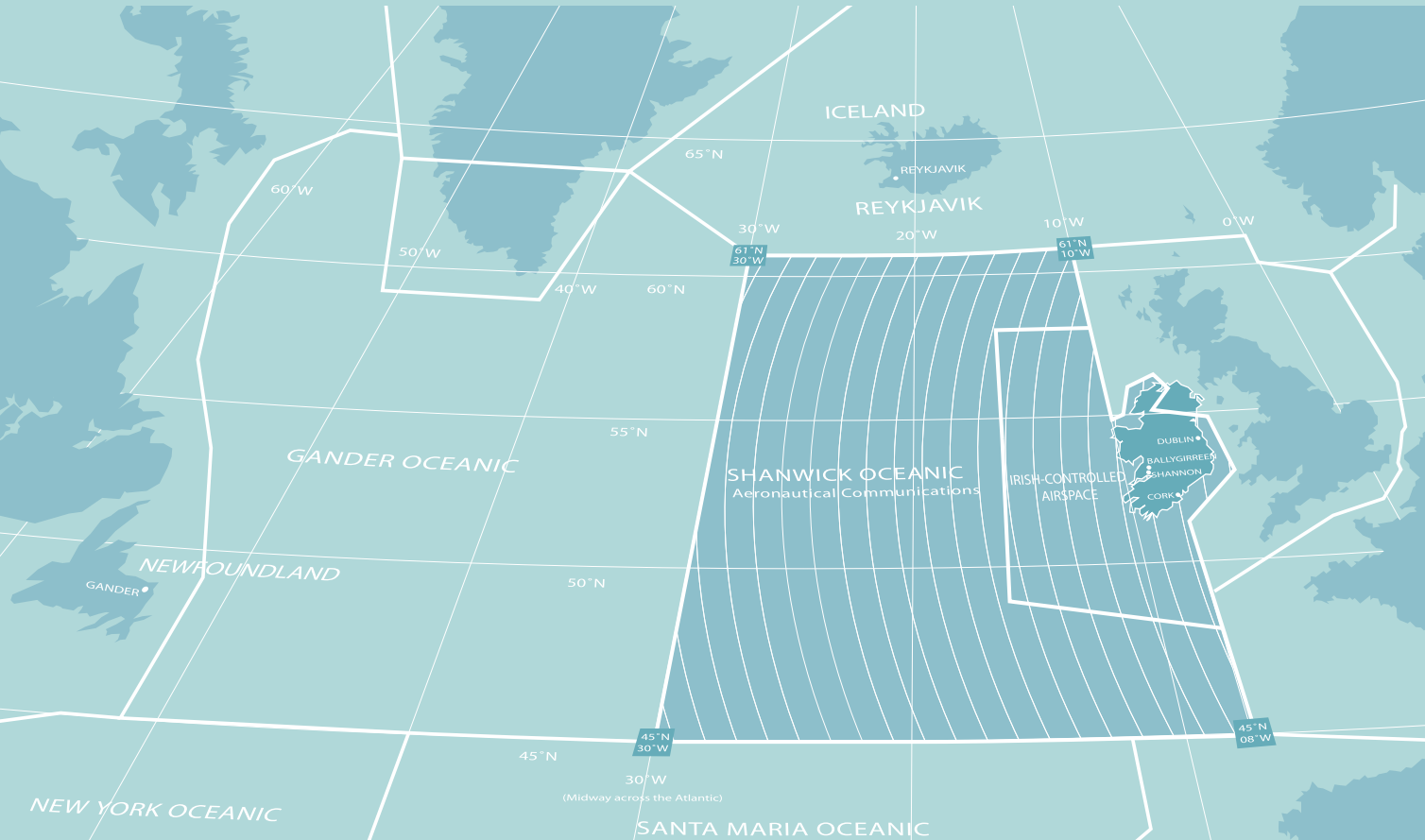

IRISH AVIATION AUTHORITY
ÚDARÁS EITLÍOCHTA NA hÉIREANN

IRISH AVIATION AUTHORITY
ÚDARÁS EITLIÓCHTA NA hÉIREANN

SEIRBHÍSÍ STIÚRTHA AEIR SAN ATLANTACH THUaidH

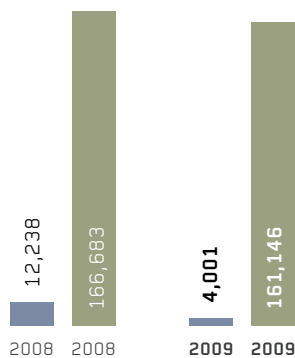
Clár Ábhair

1	Príomhghnéithe airgeadais agus gníomhaíochta	33	Cuntas brabúis agus caillteanais
2	Stiúrthóirí agus eolas eile	34	Ráiteas faoi na gnóthachain agus caillteanais iomlána aitheanta
3	Ráiteas an Chathaoirligh	35	Clár comhardaithe
6	Athbheithniú an Phríomhfheidhmeannaigh	36	Ráiteas faoin shreabhadh aingid
19	Tuarascáil na stiúrthóirí	37	Nótaí mar chuid de na ráitis airgeadais
26	Ráiteas ar chúraimí na stiúrthóirí	54	Achoimre chúig bliana
27	Tuarascáil an Iniúcháora Neamhspleácha le baill Údarás Eitlíochta na hÉireann	56	Gluais Acrainmneacha
30	Ráiteas na bpolasaithe cuntasáíochta		

PRÍOMHGHNÉITHE AIRGEADAIS AGUS GNÍOMHAÍOCHTA

	2009 €'000	2008 €'000	% Change
Príomhghnéithe Airgeadais			
Láimhdeachas	161,146	166,683	-3.3
Brabús roimh Cháin	4,001	12,238	-67.3
Sócmhainní Iomlána	171,266	163,686	+4.6
Gníomhaíocht Aerthráchta			
Gluaiseachtaí Traseitilte Faoi Bhealach	286,061	309,181	-7.5
Gluaiseacht Tráchta sa Chríochfort	222,727	269,684	-17.4
North Atlantic Communications	389,864	422,086	-7.6
Fostaíocht			
Meán Líon Fostaithe	672	666	+0.9

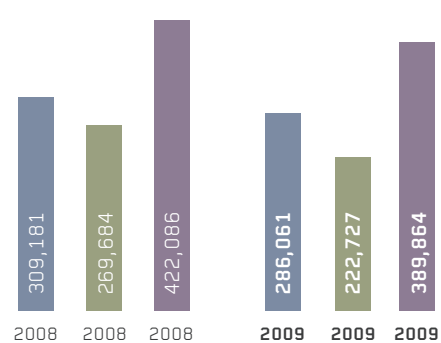
Láimhdeachas agus
Brabús roimh Cháin €'000

Sócmhainní
Iomlána €'000

Gníomhaíocht Aerthráchta

■ Brabús roimh Cháin ■ Láimhdeachas

■ Sócmhainní Iomlána

■ Gluaiseachtaí Traseitilte Faoi Bhealach

■ Gluaiseacht Tráchta sa Chríochfort

■ North Atlantic Communications

STIÚRTHÓIRÍ AGUS EOLAS EILE

STIÚRTHÓIRÍ

Anne Nolan Uasal
Cathaoirleach Gníomhach
 An tUasal Eamonn Brennan
Príomhfheidhmeannach
 Lorraine Burke Uasal
 An tUasal Pat Dalton
 An tUasal Donal F Downing
 Ledbetter
 An tUasal Peter G
 Ledbetter
 An Dr Rosheen McGuckian
 Claire O'Donoghue Uasal

Oifig cláraithe

The Times Building
 11-12 Sráid D'Olier
 Baile Átha Cliath 2
 Guthán:
 +353-1-671 8655
 Facs:
 +353-1-679 2934
 Suíomh Idirlín:
 www.iaa.ie

Uimhir cláraithe

211082

Rúnaí

Aideen Gahan Uasal

Iníúcháirí

KPMG
Cuntasóirí Cairte
 1 Plás an Stócaigh
 Faiche Stiabhna
 Baile Átha Cliath 2

Dlíodóirí

A & L Goodbody
 IFSC
 Cé an Phoirt Thuaidh
 Baile Átha Cliath 1

Baincéirí

Banc Aontas Éireann
 cpt.
 40/41 Sráid
 Westmoreland Baile Átha
 Cliath 2

Banc na hÉireann Sráid
 Bhagóid Íochtarach
 Baile Átha Cliath 2
 BBVA
 Avenue des Arts, 43
 B-1040 An Bhruiséil
 An Bheilg

Bainistíocht shinsearach

Eamonn Brennan
Príomhfheidhmeannach
 Denis J Daly
 Leas
Príomhfheidhmeannach
 agus *Príomhoifigeach*
 Airgeadais

Anthony Eiffe
Iníúchadh Imheánach

Aideen Gahan
 Rúnaí Comhlachta
 agus Dlíodóir

Philip Hughes
Teicneolaíocht agus
Oiliúint

Kevin Humphreys
Rialú Sábháilteachta

Paddy Kennedy
Gnóthaí Corparáideacha

Donie Mooney
Oibríochtaí

Brendan Mulligan
Acmhainní Daonna

Attendance at 2009 board and committee meetings

Stiúrthóir	Cruinnithe board ar a freastalaíodh	Líon uasta na gcrúinnithe board a d'fhéadfadh an stiúrthóir freastal orthu	Líon na gcrúinnithe coiste ar a freastalaíodh	Líon uasta na gcrúinnithe coiste a d'fhéadfadh an stiúrthóir freastal orthu
Jerry V Liston <i>Cathaoirleach</i> (go dtí gur éirigh sé as)	6	6	3	3
Eamonn Brennan <i>Príomhfheidhmeannach</i>	6	6	1	1
Lorraine Burke	0	0	0	0
Philip Caffrey	4	4	2	2
Anne Counihan	1	1	0	0
Pat Dalton	0	0	0	0
Donal F Downing	6	6	10	10
Jacqueline Jameson	3	4	3	3
Peter G Ledbetter	5	6	7	7
Rosheen McGuckian	2	2	2	2
Claire O'Donoghue	6	6	4	4

Ba é 2009 ceann de na blianta ba dhúshlánaí ó thaobh cúrsaí airgeadais de don tionscal eitlíochta ó cuireadh tús leis an eitlíocht shibhialta. In ainneoin seo, tá an-áthas orm a chur in iúl gur éirigh go réasúnta maith le hÚdarás Eitlíochta na hÉireann, sa ról atá aige mar rialtóir sábháilteachta agus mar sholáthraí seirbhísí aerloingseoireachta ar bhonn leanúnach. An príomhchuspóir de chuid an Údaráis í an aershábháilteacht (trí rialáil a dhéanamh ar aerárthaí agus ar phearsanra) agus cumarsáid agus bainistíocht aerspáis.

Timpeallacht oibriúcháin

Lean na fachtóirí díobhálacha geilleagair, a tháinig chun solais sa dara leath den bhliain 2008, i rith 2009, agus i rith 2010, ag cruthú go leor deacrachtaí dár gcustaiméirí aerlíne. Ba é an cor chun donais sa gheilleagar domhanda ba chúis le hathrú suntasach ar nósanna ár gcustaiméirí agus laghdú ar an líon paisinéirí, torthaí táirgeachta laghdaithe, mar aon le hacmhainn laghdaithe aerárthaí agus caillteanais mhéadaithe airgeadais. Is iad tuillimh spealta agus caillteanas post i measc an phobail taistealaithe na príomhchúiseanna atá leis na fadhbanna reatha seo atá ag tabhairt aghaidh ar ár gcustaiméirí aerlíne.

Mar rialtóir sábháilteachta, agus soláthraí seirbhíse, ní mór dúinn a bheith ar an airdeall agus a chinntiú, agus cúrsaí geilleagair mar atá, go gcoimeádtar caighdeán sábháilteachta. Oibríonn an tÚdarás de réir na gcaighdeán sábháilteachta idirnáisiúnta is airde arna fhógairt ag an Eagraíocht Eitlíochta Sibhialta Idirnáisiúnta (ICAO); an Ghníomhaireacht

Eorpach um Shábháilteacht Eitlíochta (EASA); an tAontas Eorpach (AE); EUROCONTROL agus an Chomhdháil um Eitlíocht Shibhialta Eorpach (ECAC).

Bhí tionchar ag an gcor chun donais sa tionscal eitlíochta ar an Údarás freisin, a fhaigheann os cionn 75% dá ghnó ó chustaiméirí atá ag eitilt thar an Atlantaigh Thuaidh. Táimid ag céapadh go mbeidh neart dúshlán le sárú againn sa bhliain amach romhainn freisin mar gheall ar thitim tráchta thar an Atlantaigh Thuaidh.

I gcaitheamh na bliana 2009, lean an tÚdarás leis an gclár tionscnamh ar cuireadh tús leis in 2008, clár a bhí dírithe ar thionchar an choir chun donais sa gheilleagar ar a chustaiméirí a mhaolú. Déantar mionphlé ar na tionscnaimh seo in Athbhreithniú an Phríomhfheidhmeannaigh. Is ann do thionscnaimh laghdaithe costais le cúnamh airgeadais éigin a thabhairt dár gcustaiméirí aerlíne sa tréimhse anróiteach seo. In ainneoin an bhéim a bheith ar laghdú costais, cúis áthais dom a chur in iúl gur bhunaigh an tÚdarás éifeachtachtaí oibriúcháin nua freisin a chruthóidh buntáistí airgeadais d'aerlínte trí airgead a shábháil bunaithe ar líon ciliméadar eitilte, sábháiltí ar astuithe carbóin agus ar chostais oibriúcháin eile. Arís eile, déantar mionphlé ar na héifeachtachtaí oibriúcháin seo in Athbhreithniú an Phríomhfheidhmeannaigh.

Leanfaidh an tÚdarás ar aghaidh ag pleanáil, agus ag bainistiú, don iliomad cuspóirí agus dúshlán atá os a chomhair amach sna blianta atá le teacht. Ciallaíonn sé seo go

bhfuil an IAA chun:

- leanúint ar aghaidh ag soláthar rialachán sábháilteachta éifeachtach do thionscal eitlíochta na hÉireann
- rialacháin na Gníomhaireachta Eorpaí um Shábháilteachta Eitlíochta a chur i bhfeidhm
- freastal ar thrialacha na n-athruithe teicneolaíochta agus comhshaoil i dtionscal na bainistíochta aerthráchta
- leanúint ar aghaidh ina sholáthraí seirbhíse aerloingseoireachta sábháilte, éifeachtúil agus éifeachtach ó thaobh costais de
- rialacháin an Aerspáis Eorpaí Aonair a chur i bhfeidhm
- seasamh ceannaireachta na hÉireann san eitlíocht a choimeád slán..

Táim muiníneach go rachfar i ngleic leis na dúshlán seo agus go léireoidimid ár dtiomantas maidir le seirbhísí aerloingseoireachta agus rialála sábháilte, éifeachtúla agus éifeachtacha ó thaobh costais de a sholáthar ar bhonn tráchtála iontaoifa, a shásóidh riachtanais ár gcustaiméirí.

Feidhmíocht airgeadais

Bhí tionchar mór ag an gcor chun donais sa gheilleagar ar ghníomhaíocht aerthráchta an Údaráis in 2009 - bhí laghdú suntasach le brath sa trácht sa trí phríomhréimse de sholáthar seirbhísí aerloingseoireachta; traseitiltí faoi

bhealach; North Atlantic Communications agus trácht tráchtála críochfoirt mar seo a leanas:

- laghdaigh traseitiltí faoi bhealach 7.5% go 286,000 eitilt
- laghdaigh trácht de chuid North Atlantic Communications le 7.6% go 390,000 eitilt
- laghdaigh trácht tráchtála 17.4% go 223,000 gluaiseacht.

Bhí ioncam iomlán na bliana cothrom le €161.1 milliún, ach i ndiaidh cáin a chur san áireamh ba léir gur laghdaigh an brabús ó €12.2 milliún in 2008 go €4.0 milliún in 2009, de dheasca an choir chun donais sa gheilleagar agus an laghdú a bhfuiltear ag súil leis ar an toradh ar shócmhainní an chiste pinsin.

Is léir ó chlár comhardaithe an Údaráis go raibh cistí na scairshealbhóirí amhail ag 31 Nollaig 2009 cothrom le €6.3 milliún, i gcomparáid le heasnamh scairshealbhóirí de €27.6 milliún ar 31 Nollaig 2008. In ainneoin go léiríonn sé seo feabhas éigin ar an seasamh airgeadais, tugann sé le fios freisin gur ann do dhliteanas suntasach pinsin, de réir "Sochar Scoir" faoi Chaighdeán Tuairiscithe Airgeadais 17, arb é ba chúis leis titim i luach shócmhainní an chiste pinsin le blianta beaga anuas. Ábhar imní é seo don Údarás. Déantar mionphlé ar an gceist seo mar aon leis na réitigh mholta in athbhreithniú an Phríomhfheidhmeannaigh.

Rialachas corparáideach

Cloíonn an tÚdarás le dea-chleachtas i réimse an rialachais chorparáidigh agus tá ár gcuid gnáthamh géillte leagtha amach i dtuarascáil na stiúrthóirí.

Buíochas

Is iomaí castacht agus dúshlán a bhaineann le hobair an Údaráis agus cabhraíonn go leor daoine éagsúla le hobair an Údaráis a chur i gcrích. Ba mhian liom buíochas ó chroí a ghabháil le mo chomhghleacaithe boird a thug neart teorach don Údarás i rith na bliana 2009, ní hamháin baill an bhoird, ach baill na gcoistí boird éagsúla ar an bhfeidhmíonn siad. Ba mhian liom buíochas a ghabháil freisin le hiar-Chathaoirleach an Údaráis, Jerry Liston, a chuaigh ar scor ón mbord ar an 8 Feabhra 2010. Chinntigh a cheannaireacht siúd agus a chumas déileáil le dúshlán éagsúla, go ndearna an tÚdarás an-duil chun cinn i rith a théarma ceithre bliana in oifig. Ba mhian liom buíochas a ghabháil freisin le Anne Counihan, Philip Caffrey agus Jacqueline Jameson a chuaigh ar scor ón mbord agus ó na coistí éagsúla ar a raibh siad nuair a bhí a dtéarmaí oifige críochnaithe acu i rith 2009. Ba mhian liom fáilte a fhearadh roimh Rosheen McGuckian (Meitheamh), Lorraine Burke agus Pat Dalton (Samhain) a cheap an tAire Iompair ar an mbord in 2009.

Mo mhíle buíochas freisin le Aideen Gahan as ucht a seirbhís tiomnaithe agus proifisiúnta mar rúnaí ar bhord an Údaráis.

Thar ceann an bhoird, ba mhian liom tréaslú le lucht bainistíochta agus le foireann an Údaráis as an tiomantas, díograis agus gairmiúlacht atá léirithe acu. Braitheann an tÚdarás ar a saineolas agus ar a dtaithe siúd agus tréaslaím leo uile as a bhfuil curtha i gcrích acu i rith na bliana. Ba mhaith liom aitheantas ar leith a thabhairt don cheannaireacht fisí arna soláthar ag Eamonn Brennan, atá ina Phríomhfheidhmeannach agus ina bhall den bhord.

Tá buíochas nach beag tuillte freisin ag Ard-Rúnaí na Roinne Iompair, an tUasal Tom O'Mahony; a réamhtheachtaí Julie O'Neill, Uasal; an Rúnaí Cúnta, an tUasal John Murphy; mar aon lena gcomhaltáí foirne siúd, as an gcúnamh agus as an tacaíocht leanúnach atá tugtha acu dúinn i rith 2009. Bhí na daoine seo ar fáil i gcónaí le cabhrú linn agus chinntigh siad uile comhpháirtíocht iontach le hÚdarás Eitlíochta na hÉireann.

Ar deireadh thiar, táim thar a bheith buíoch don Aire Iompair, an tUasal Noel Dempsey TD, as an muinín atá aige ionann agus as a chuid tacaíochta dár ngníomhaíochtaí ar fad i gcaitheamh na bliana.

Anne Nolan

Cathaoirleach Gníomhach

ATHBHREITHNIÚ AN PHRÍOMHFHEIDHMEANNAIGH

Bliain dhúshlánach d'Údarás Eitlíochta na hÉireann ba ea 2009 mar gheall ar neamhchinnteachtaí domhanda agus na deacrachtaí geilleagair sa tionscal eitlíochta trí chéile. Déileáladh, sáraíodh agus ina lán bealaí fuarthas an ceann is fearr ar na dúshlán seo ar fad trí bhuntáistí suntasacha oibriúcháin a sheachadadh dár gcustaiméirí aerlíne agus trí raon beart srianta costas a chur i bhfeidhm, bearta atá ag cabhrú go díreach le téarnamh airgeadais an tionscail. Is é an príomhchuspóir atá, agus a bheidh, againn ná sábháilteacht aerthráchta.

Rialachán Sábháilteachta

Leagann an Eagraíocht Idirnáisiúnta um Eitlíocht Shibhialta (ICAO) síos na caighdeáin shábháilteachta eitlíochta go hidirnáisiúnta; agus is iad an Ghníomhaireacht Eorpach um Shábháilteacht Eitlíochta (EASA), an tAontas Eorpach (AE), EUROCONTROL agus an Comhdháil Eorpach um Eitlíocht Shibhialta (ECAC) a leagann síos iad i gcomhthéacs na hEorpa; agus, is é Grúpa Pleanála na gCóras san Atlantach Thuaidh (NAT SPG) a leagann síos na caighdeáin don Atlantach Thuaidh.

Is é an Stiúrthóireacht um Rialachán Sábháilteachta (SRD) de chuid an Údaráis atá freagrach as agus a chuireann na caighdeáin seo i bhfeidhm i dtionscal eitlíochta sibhialta na hÉireann agus cinntítear go gcloítear go hiomlán le caighdeáin ICAO, EASA agus EUROCONTROL.

Leanamar orainn in 2009 le hardchaighdeáin a éileamh i sábháilteacht an tionscail eitlíochta sibhialta in ainneoin go leor deacrachtaí le sárú. Chabhraigh ár seirbhísí oideachais le hoiliúint ár bhfoireann cothabhála teicniúla agus táimid ag súil go mbeidh neart post á gcruthú sa tionscal in 2010, go háirithe sa réimse cothabhála agus innealtóireachta.

Cuimsíonn scóip na hoibre a dhéanann an stiúrthóireacht rialacháin sábháilteachta na n-aeradróm (Stáit agus neamh-Stáit) agus an aerspáis, aerfhiúntas na n-aerárthach, caighdeáin oibríthe na n-aerárthach, anailís ar aershábháilteacht, agus soláthar seirbhísí aerloingseoireachta. Téann an SRD i gcomhairle go forleathan leis an tionscal atá á rialú aici trí mheán roinnt coistí comhairliúcháin; agus cinntíonn sí go gcoinnítear an tionscal go maith ar an eolas faoi fhorbairtí rialála; agus soláthraíonn sí fóraim do mheasúnú na dtuairimí. Rinneadh tuilleadh forbartha ar an stiúrthóireacht in 2009 nuair a earcaíodh breis oibriúcháin agus cigirí aerfhiúntais.

Cuireann an tÚdarás an feidhmiú de chórais bhainistíochta sábháilteachta chun cinn go gníomhach ar fud na dtionscal cothabhála aerlínte agus aerárthaigh, in aerpháirceanna ceadúnaithe agus i soláthar seirbhísí aer-stiúrtha.

Lean tionscal eitlíochta sibhialta na hÉireann ar aghaidh ag fás. Bhí 1,183 aerárthach ar chlár na n-aerárthach ag deireadh na bliana 2009, (cuimsithe de 554 aerárthach mór agus 629 aerárthach beag); tá Teastas Oibrítheora Éireannach ag 180 oibrítheoir (le loingear iomlán de 349 aerárthach ar mhéideanna éagsúla) agus sa bhreis air sin formheasanna an tÚdaráis

áiseanna oiliúna, cothabhála, déantúsaíochta agus stórála. B'ionann líon na n-aerárthach Éireannacha a bhí ar "léasanna tirime", nó i stóras, thar lear agus 212 ag deireadh na bliana.

Tá an tÚdarás, trí an Stiúrthóireacht um Rialachán Sábháilteachta ach go háirithe, ag cabhrú leis an Roinn Iompair le hullmhú Chláir Iniúcháireachta um Maoirisú Sábháilteachta ICAO an Stáit [ICAO Safety Oversight Audit Programme of the State] de réir Iarscríbhinní ábhartha de chuid Coinbhinsiúin Chicago. Áiríonn an t-iniúchadh Coinbhinsiúin Chicago agus Iarscríbhinní uile an Choinbhinsiúin seachas na hIarscríbhinní sin a bhaineann le héascú agus le slándáil. Is é atá mar aidhm le maoirseacht sábháilteachta a chinntiú ná go gcuirtear rialachán sábháilteachta i bhfeidhm go héifeachtach, agus go leagtar béim ar chur chuige atá bunaithe ar chórais. Is é an phríomhaidhm atá leis an iniúchadh ná "cur chuige dea-chleachtais" a fhorbairt i ndáil le próisis agus le córais laistigh de chreat an rialacháin sábháilteachta. Áirítear an Stiúrthóireacht um Rialachán Sábháilteachta san iniúchadh agus na modhanna a dhéantar iniúchtaí ar an rialachán sábháilteachta; an úsáid

a bhaintear as prionsabail trédhearcachta agus eiticiúla; cumas maoirseachta náisiúnta agus cibé an léirítear go bhfuil gnéithe tábhachtacha de na prionsabail mhaoirseachta á gcur san áireamh. Táim ag tnúth le torthaí an iniúchta a fhoilseofar i dtreo dheireadh na bliana 2010 a fheiceáil.

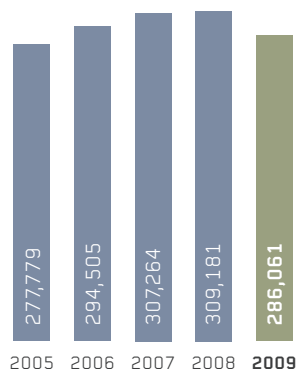
Feidhmíocht Airgeadais

Bhí tionchar an choir chun donais sa gheilleagar ar an tionscal eitlíochta i rith na bliana 2009 le tabhairt faoi deara go soiléir sa laghdú a tháinig ar ghníomhaíocht aerthráchta an Údaráis sna seirbhísí seo a leanas:

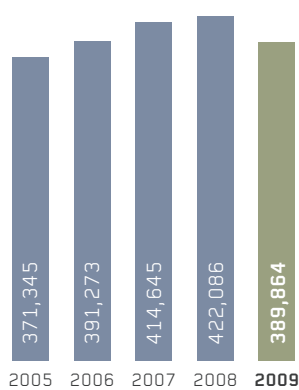
B'ionann traseitiltí faoi bhealach — ar fud an 451,000 ciliméadar cearnach d'aerspás faoi stiúir na hÉireann, agus 286,061, laghdú 7.5% i gcomparáid leis an mbliain 2008.

Sholáthair North Atlantic Communications, a d'fhreastal lárionad cumarsáide Ard-Mhinicíochta (HF) an Údaráis i mBaile Uí Gheirín air, 389,864 eitilt le seirbhísí cumarsáide gutha ard-mhinicíochta - laghdú 7.6% i gcomparáid leis an mbliain 2008. Tá an lárionad freagrach as ucht cumarsáid trí mheán cian-raidió, le suas le 1,250 traseitiltí in aghaidh an lae.

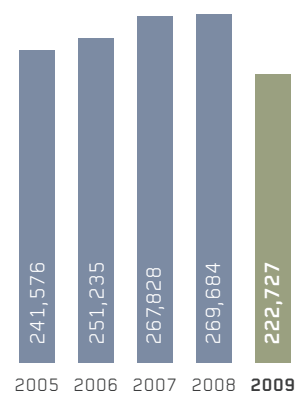
Gluaiseachtaí Traseitiltí Faoi Bhealach

North Atlantic Communications

Gluaiseachtaí Tráchta sa Chríochfort

Críochfort – b'ionann líon iomlán na ngluaiseachtaí aerárthaí tráchtála i gCorcaigh, i mBaile Átha Cliath agus sa tSionainn agus 222,727 — laghdú 17.4% i gcomparáid leis an mbliain 2008.

Tá nuashonraithe tráchta míosúla ar fáil ar ár suíomh gréasáin: www.iaa.ie.

Lean an tÚdarás lena chuid iarrachtaí in 2009 déileáil leis an tionchar airgeadais a bhí ag an gcor chun donais ar a chustaiméirí agus cabhrú go díreach le téarnamh airgeadais an tionscail. Is é a bhí mar thoradh ar an gcor chun donais sa gheilleagar domhanda, mar a léirítear thuas, ná laghdú suntasach ar an éileamh ar sheirbhísí aerloingseoireachta. Is éard atá mar aidhm leis an ngníomhaíocht atá curtha i gcrích ná cosc a chur ar mhéadú táillí aerlínte agus cúrsaí geilleagair mar atá. Níl sé beartaithe gearradh siar ar chaiteachas caipitil agus oibríúcháin - caiteachas a bhféadfadh tionchar diúltach a bheith aige ar shábháilteacht nó ar acmhainn amach anseo. I measc na mbeart atá curtha i gcrích áirítear:

- comhcheangal de chur ar atráth arduithe pá dlíte ó 2008 i leith; reo pá i rith na bliana 2009 agus 2010; gearradh pá don Phríomhfheidhmeannach in 2009 agus 2010
- leanúint leis na tionscadaíil chaipitil mhóra ar fad atá riachtanach do riachtanais sábháilteachta agus acmhainneachta reatha/ na todhcháí
- cealú/iarchur tionscadaíil caipitiúil ar fiú beagnach €40 milliún iad i rith na bliana 2009 agus 2010, tionscadaíil nach bhfuil tionchar ar bith acu ar shábháilteacht nó oibríochtaí

- cobhsú an ráta aonaid faoi bhealach in 2009 agus 2010
- measúnú rialta le déanamh ar na riachtanais maidir le soláthar foirne ar bhonn leanúnach
- laghdú ar fhorchostais i ngach réimse.

Fáiltim roimh an dea-scéala, a tháinig chugainn le déanaí ó IATA, go bhfuil an cailteanas measta sa tionscal aerlíne in 2010 laghdaithe faoi chaoga faoin gcéad, ó US\$5.6 billiún go dtí US\$2.8 billiún. Tugaim faoi deara, áfach, in ainneoin réigiúin eile ar fud an domhain a bheith ag súil le brabús a dhéanamh in 2010, go meastar go gcaillfidh réigiúin i Meiriceá Thuaidh agus san Eoraip, a bhfuil tábhacht leo i gcás an Atlantaigh Thuaidh agus dá réir sin, i gcás an Údaráis, US\$1.8 billiún agus US\$2.2 billiún faoi seach. Ina dhiaidh sin, ábhar dóchais is ea go raibh an t-éileamh domhanda paisinéirí agus an t-éileamh lastais domhanda i míonna tosaigh na bliana 2010 méadaithe 6.4% agus 28.3% faoi seach. Táim ag tnúth leis na comharthaí tosaigh forbartha seo a fheiceáil amach anseo i bhfoirm torthaí dearfacha do chustaiméirí aerlíne an Atlantaigh Thuaidh agus in aerspás inmheánach freisin.

Torthaí Airgeadais

Feidhmíocht airgeadais – Léargas eile fós ar an gcor chun donais sa ghníomhaíocht tionscail mar aon leis an meath suntasach san aischur tuartha ar shócmhainní na scéime pinsin ba ea torthaí airgeadais an Údaráis do 2009, rud a chiallaigh go raibh an brabús, i ndiaidh cáin a íoc, cothrom le €4.0 milliún, i gcomparáid le €12.2 milliún in 2008.

Láimhdeachas – Chruthaigh an tÚdarás ioncam de €161.1 milliún (laghdú ó €166.7 milliún sa bhliain roimhe sin), laghdú 3.3%. Bhí an t-ioncam ó thraseitiltí agus cumarsáid cothrom le 76% den láimhdeachas agus bhain sé le haerárthaí, agus níor thuirling an chuid is mó dóibh in Éirinn.

Rinne seirbhísí aerloingseoireachta faoi bhealach (traseitiltí) suas €102.8 milliún (nó 63.8% den láimhdeachas), cé go ndearna seirbhísí de chuid North Atlantic Communications suas €16.6 milliún (nó 10.3% den láimhdeachas).

B'ionann an láimhdeachas ó sheirbhísí loingseoireachta aerstáisiúin (curtha ar fáil d'aerárthaigh le haghaidh teacht isteach, tuirlingt agus éirí de thalamh in Aerfoint Chorcaí, Bhaile Átha Cliath agus na Sionna) agus €21.8 milliún (nó 13.5% den láimhdeachas).

B'ionann an láimhdeachas ó tháillí a fuarthas ar son fheidhmeanna na rialachán sábháilteachta a dhéanann an tÚdarás, cosúil le clárú agus deimhniú na n-aerárthach, phearsanta na n-aerárthach, oibriú aerárthach, eagraíochtaí cothabhála agus aeradróm, agus €16.1 milliún (nó 10% den láimhdeachas).

B'ionann an láimhdeachas ó tháillí a cruthaíodh ó ghníomhaíochtaí tráchtála agus oiliúna agus tionscnaimh comhairleachta agus oiliúna, agus €1.4 milliún (nó 0.8% den láimhdeachas).

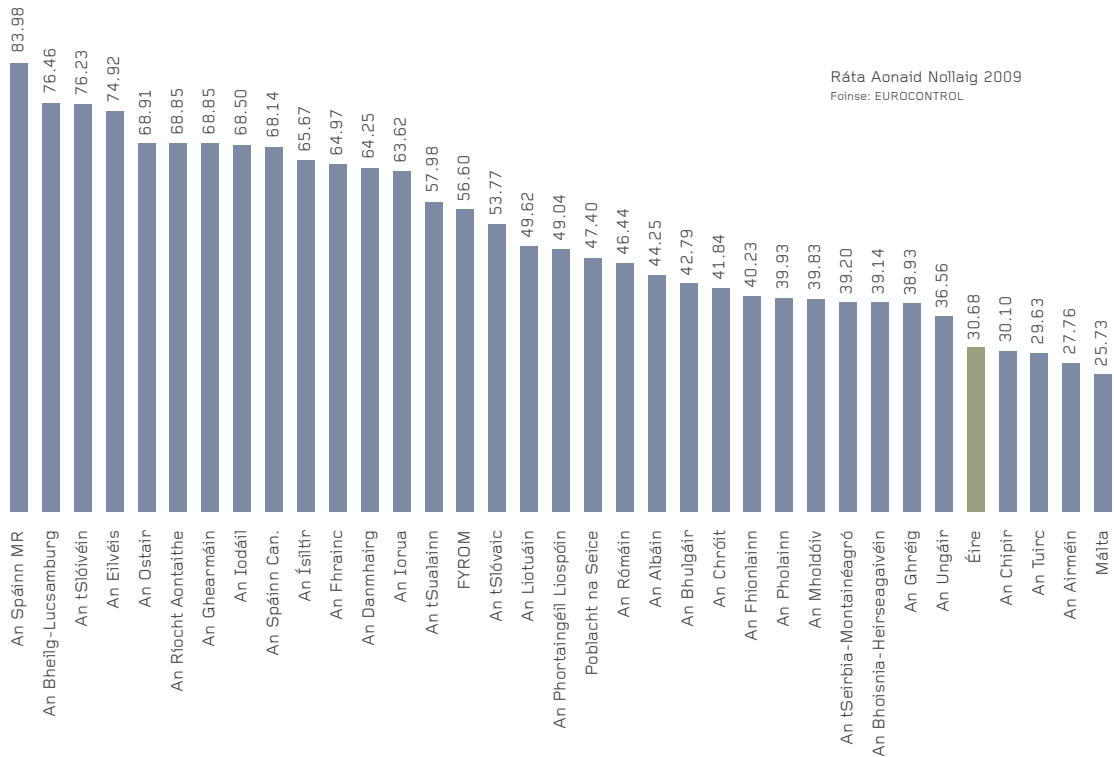
Costais – Bhí costais oibriúcháin cothrom le €147.9 milliún, laghdú 2.5% ó 2008 agus b'ionann é sin agus 91.8% de láimhdeachas in 2009, i gcomparáid le 90.9% in 2008.

Clár Comhardaithe – Mhéadaigh sócmhainní seasta inlámhsithe an Údaráis go €122.6 milliún ó €112.5 milliún in 2008, mar gheall ar an bhfeabhas a tháinig ar chórais bhainistíochta aerthráchta. Laghdaigh sócmhainní reatha ó €51.2 milliún in 2008 go €48.7 milliún in 2009, rud a thugann léargas dúinn ar an laghdú ar ghníomhaíocht tionscail. Méadaigh na sócmhainní iomlána 4.6% go dtí €171.3 milliún.

Tá an glandliteanas pinsin, de réir FRS 17, fós suntasach agus b'ionann é agus €123.6 milliún in 2009 i gcomparáid le €146.6 milliún in 2008. Arís eile, is é a bhí mar thoradh ar an dliteanas pinsin seo ná staid airgeadais a éilíonn go bpléifear an cheist seo leis na scairshealbhóirí ag cruinniú ginearálta urghnách na cuideachta. Bhuail lucht bainistíochta an údaráis agus achtúire na scéimeanna pinsin le hoifigigh ón Roinn Iompair agus ón Roinn Airgeadais tráth ar cuireadh torthaí na luachála achtúireacha i láthair agus ar pléadh ceisteanna eile lena n-áirítear athruithe reachtacha chun ranníocaíocht ball a bhunú (cosúil le Tobhach Pinsin na Seirbhíse Poiblí) agus an aois scoir a mhéadú. Leanfaidh an tÚdarás ag déileáil leis an gceist seo leis na scairshealbhóirí agus leis na geallsealbhóirí ábhartha ar fad.

Lean an tÚdarás le comhlíonadh an tiomantais a rinneadh maidir le bheith éifeachtach ó thaobh costais de. Arís eile, tá táillí faoi bhealach i measc an luach is fearr ar airgead sna Stáit muirearaithe EUROCONTROL, mar a léiríonn an graf a ghabhann leis seo.

EUROCONTROL Rátaí Aonaid Faoi Bhealach €

Tá sí mar aidhm againn leanúint le seirbhísí aerstáisiún, cumarsáide agus seirbhísí faoi bhealach a chur ar fáil atá sábháilte agus a thugann luach ar airgead. Déanaimid iarracht chun go mbeidh siad chomh cobhsaí agus íseal agus is féidir agus iad comhsheasmhach leis na leibhéil chaighdeáin seirbhíse chuí.

Seirbhísí Aerloingseoireachta

Tá sé mar chúram ar na Stiúirthóireachtaí Teicneolaíochta agus Oilíúna, i dteannta leis an Stiúirthóireachta Oibríochtaí, príomhaidhm an Údaráis a chomhlíonadh, chun seirbhís bhainistíochta aerthráchta (ATM) atá sábháilte, éifeachtach agus iontaofa a chur ar fáil ar chostas inghlactha, agus chun freastal ar

riachtanais athraitheacha ár gcustaiméirí. Aidhmeanna eile ná:

- feabhas leanúnach a chur ar ardleibhéal na bainistíochta sábháilteachta reatha trína chinntiú go bhfuil an córas bunaithe ar riosca, córasach agus comhoibríthe le fianaise oibiachtúil
- cumas a leathnú, de réir éilimh
- a chinntiú go bhfuil pearsanra dea-oilte agus spreagtha go maith
- an leas is fearr a bhaint as na nósanna imeachta agus na córais, i mbealach a chuireann luach leis na seirbhísí a chuirtear ar fáil do na custaiméirí.

Déanfaidh an tÚdarás a sheacht ndícheall lena chinntiú go ndéanfar an Córas Bainistíú Sábháilteachta a chur i bhfeidhm agus go bhfeabhsófar é, ionas gur féidir riachtanais na rialachán sábháilteachta reatha agus nua a chomhlíonadh agus a shárú. In ainneoin gurb é atá mar aidhm leis an athbhreithniú seo ná féachaint siar agus anailís a dhéanamh, tá sé rithábhachtach freisin breathnú romhainn agus ullmhú don am amach romhainn. Is í an phríomhthosaíocht oibriúcháin agus theicneolaíoch a bheidh againn i mbliana, agus sa bhliain amach romhainn, ná a chinntiú go riarann an tÚdarás cur chun feidhme ardáin chomhbhainistíochta aerthráchta (ATM) lenár gcomhpháirtithe i dtionscnamh COOPANS. Tá tionscnamh COOPANS* (Comhoibriú i Soláthar na gCóras Aerloingseoireachta), faoina bhfuil an tÚdarás, Naviair (an Danmhairg), An Grúpa LFV (an tSualainn) agus Austrocontrol (an Ostair) ag obair i dteannta le Thales ATM chun ardán comhbhainistíochta aerthráchta (ATM) a fhorbairt, ag leanúint ar aghaidh mar ghné an-tábhachtach ó thaobh méadú a dhéanamh ar éifeachtúlacht teicneolaíochta an Údaráis sa todhcháí.

Tá tionscnamh COOPANS bunaithe ar choincheap “iontráil oscailte” ionas gur féidir le soláthraithe seirbhíse aerloingseoireachta eile comhcheangal le COOPANS agus leas a bhaint as tairbhí an chláir. Dúshlán mór go leor é córais nua a sheachadadh do sholáthraí seirbhíse aerloingseoireachta ar bith agus tá an tÚdarás, mar aon lena chomhpháirtithe, tiomanta don

ardán córas nua a chur i bhfeidhm go tráthúil, de réir na sonraíochta agus de réir an bhuiséid ar bhonn céimnithe i gcaitheamh thréimhse 2011–2015.

Cuspóir suntasach eile a bheidh ag an Údarás i mbliana ná leanúint lena thiomantas a bhaineann le hAerspás Eorpach Aonair a sheachadadh. Déanfar é seo a sheachadadh trí an tionscnamh ar a dtugtar bac feidhmiúil aerispáis (FAB) - tionscnamh idir an tÚdarás in Éirinn agus NATS sa Ríocht Aontaithe. Cúis áthais dom a chur in iúl go bhfuil buntáistí suntasacha le feiceáil ag na haerlínte cheana féin de dheasca an tionscnaimh seo. Tá aerárthaí trasatlantacha ag trasnú aerispáis na hÉireann agus na Ríochta Aontaithe, ó mhí na Nollag 2009, in ann tairbhe a bhaint as bealaí díreacha, rud a chiallaíonn gur féidir breosla a shábháil agus astuithe carbóin (CO₂) a laghdú. Táthar ag súil go mbeidh tionscadal ENSURE, (Athdhearadh Aerispáis Uachtair na Sionna Faoi Bhealach), mar bhonn le sábháiltí suntasacha in 2010 ar ionann iad agus 2.2 milliún ciliméadar eitilte; 14,800 tona breosla; 46,800 tona CO₂; agus 195,500 nóiméad ama eitilte. Meastar as seo go ceann cúig bliana go mbeidh an tionscadal seo mar bhonn le breis agus €40 milliún a shábháil don tionscal aerlíne. Tá na Bealaí Oíche um Shábháil Breosla beo ó mhí na Nollag 2009 in Ionad Swanwick in aice le Southampton agus tá sé sceidealta a bheith beo ó Prestwick san Albain go luath. Arís eile, táthar ag súil go mbeidh an tionscadal seo mar bhonn le sábháiltí sna mílte eitilte, breosla agus astuithe CO₂.

Táim ag tnúth leis na buntáistí breise a chruthóidh an chomhphleanáil agus an comhoibriú idir an tÚdarás agus NATS, a

* *Is éard atá i gceist leis an gcoincheap ná feabhsuithe todhcháí ar chórais eiseacha de chuid Thales ATM ag an IAA, LFV (an tSualainn), Naviair (an Danmhairg) agus Austrocontrol (an Ostair)*

chruthóidh éifeachtachtaí breise oibriúcháin agus cuirfidh mé breis eolais ar fáil maidir leis an méid a cuireadh i gcrích in 2010.

Straitéis theicneolaíoch na todhchaí. Cé go mbeidh ár straitéis teicneolaíochta amach anseo, á stiúradh ag riachtanais oibrithe, beidh treoir agus cineál na bhfeabhsuithe teicneolaíochta a dhéanann an tÚdarás, faoi thionchar forbairtí idirnáisiúnta reatha agus na todhchaí, cosúil le:

- Caighdeán agus Cleachtais Mholta ICAO
- Riachtanais Seirbhíse do Chustaiméirí
- Clár Coinbhéirseachta agus Forfheidhmithe EUROCONTROL (ECIP)
- Riachtanais an AE cosúil le SESAR.

Chun a chinntiú go leanann ár gcórais ar aghaidh ag freastal ar na riachtanais dochta seo, rinne an tÚdarás nuashonrú ar an Straitéis Teicneolaíochta ATM i rith 2009. Clúdaíonn an straitéis, a bhíonn faoi réir athbhreithnithe go rialta, riachtanais teicneolaíochta oibriúcháin an Údaráis don tréimhse go 2013. Tá an tÚdarás i dteagmháil le hÚdarás Aerfort Bhaile Átha Cliath (DAA) maidir lena chuid pleananna le haghaidh an dara rúdbhealach in Aerfort Bhaile Átha Cliath, a chuirfidh iallach ar an Údarás -- má thagann sé chun cinn i rith tréimhse Straitéise Teicneolaíochta ATM -- túr rialúcháin nua a thógáil agus a fheistiú ionas gur féidir na seirbhísí oiriúnacha um rialú tráchta a sholáthar ann. Fuair an tÚdarás cead pleanála le haghaidh túr nua i mí Feabhra ach ní thógfáir an túr go dtí go mbeidh bailchríoch curtha ar phleananna comhthreomhara rúdbhealaigh Údarás Aerfort Bhaile Átha Cliath.

Túr Rialúcháin Amhairc Nua in Aerfort Chorcaí.

Cuireadh críoch leis an obair thógála a bhain le túr rialúcháin amhairc nua in Aerfort Chorcaí agus foirgneamh nua radair ag Béal Átha an Cheasaigh in 2009. Léirigh an túr rialúcháin nua i gCorcaigh ualach suntasach oibre curtha i gcrích ag an Údarás, tionscnamh a seachadadh in am, de réir na sonraíochtaí agus de réir an bhuiséid. Theastaigh infreastruchtúr suntasach infheistíochta chun an túr seo a thógáil, idir áiseanna cumhachta agus cumarsáide. I measc na seirbhísí a cuireadh ar fáil áirítear córais chumarsáide lánghutha, lena n-áirítear lasc nua gutha, tarchuradóirí agus córas cúlta raidió. Chomh maith leis sin, shuiteáil an tÚdarás crua-earraí nua COOPANS.

Le cois an túr nua a chur chun feidhme, cuireadh Radar nua Chorcaí i bhfeidhm mar chuid den tseirbhís, ag soláthar seirbhís feabhsaithe radair do Rochtain Chorcaí, agus a thug sraith bhreise cumhdaigh don aerspás Iasmuigh de chósta an deiscirt atá faoi rialú na hÉireann.

Polasaí Comhshaoil. Tá sé mar aidhm ag polasaí comhshaoil an Údaráis dea-chleachtas a chur i bhfeidhm i mbainistíocht chomhshaoil agus an tionchar comhshaoil atá ag rialachán sábháilteachta an Údaráis agus gníomhaíochtaí bainistíochta tráchta a laghdú. Cé nach ndéanann eitlíocht suas ach thart ar 2% d'astuithe dhé-ocsaíd charbóin an domhain, gineann iompar aeir thart ar 0.6 billiún tona dé-ocsaíd charbóin in aghaidh na bliana. Tá an tÚdarás, i gcomhar leis na geallsealbhóirí eile ar fad, gníomhach maidir le dul i ngleic leis an dúshlán córas aerthráchta atá inbhuanaithe ó thaobh an chomhshaoil de a chur ar fáil agus freastal ar an éileamh aerthráchta atá ann san am chéanna.

Mar atá thuasluaite, tá na buntáistí a bhaineann leis an mbac feidhmiúil aerspáis idir Éire agus an Ríocht Aontaithe le feiceáil cheana féin agus tá tionchar suntasach dearfach aige ar an gcomhshaol trí astuithe CO2 a laghdú.

Córas Craolta Aimsire Nua. I mí Eanáir 2009, sheol an tÚdarás an córas nua Starcaster VOLMET (Craoladh Aimsire Gutha VHF/HF) ag Lárionad North Atlantic Communications i mBaile an Gheirín, Co. an Chláir. Soláthraíonn an córas guth-bhunaithe seo réamhaisnéis aimsire aeradróim agus faisnéis iarbhír aimsire do 34 príomh-aerfort Eorpach le haghaidh aerárthaí i mbun eitilte. Is féidir an craoladh, a bhíonn ar siúl ceithre uaire is fiche, seacht lá in aghaidh na seachtaine, a chloisteáil ar fud an domhain agus craoltar ar thrí mhinicíocht HF agus minicíocht VHF amháin é go comhuaineach. Tá Lárionad North Atlantic Communications i mBaile Uí Gheirín ag soláthar faisnéise faoin aimsir d'aerárthaí le níos mó ná seachtó bliain anuas.

Córas Faireachais Dromchla Nua. Chríochnaigh an tÚdarás suiteáil na chéad chéime de chóras nua faireachais dromchla ar a dtugtar Ardchóras Treorach agus Rialaithe Gluaiseachtaí Dromchla (A-SMGCS) i mí Dheireadh Fómhair 2009 in Aerfort Bhaile Átha Cliath. Déanann an córas próiseáil ar eolas faoi shuíomh aerárthaigh agus feithiclí atá feistithe go hoiriúnach agus ar shonraí aitheantais ionas gur féidir iad a thaispeáint i suíomh oibrithe na rialaitheoirí túir. Cuirfear tús leis an dara céim i rith 2010 i ndiaidh taithí chuí a fháil agus measúnú a dhéanamh ar an gcéad chéim. Tugann an córas radharc cosúil le radair do na rialaitheoirí aerthráchta ar an aerpháirc, chomh maith le

suíomh gach aerárthach agus gach feithicil atá ar rúidbhealaigh agus ar thacsaíbhhealaigh in Aerfort Bhaile Átha Cliath, agus tá an-bhuntaiste ag baint leo nuair a bhíonn na leibhéil infheictheachta an-íseal. Ionchorpraíonn an córas uirlis monatóireachta d'ionradh rúidbhealaigh a fheabhsóidh sábháilteacht do ghluaiseachtaí ar an talamh trí fholáirimh uathoibríocha a ghiniúint.

Ionad Oiliúna an Údaráis. Tá Ionad Oiliúna an Údaráis ceadaithe ag an gComhlacht Náisiúnta Maoirseoireachta (NSA) ar aon dul le riachtanais EASA. Is é an príomhdhualgas atá ar an ionad ná oiliúint theicniúil a fhorbairt agus a sheachadadh don Stiúrthóireacht Oibríochtaí. Chomh maith leis sin, soláthraítear seirbhísí oiliúna do chustaiméirí seachtracha ar bhonn tráchtála faoi réir srianta acmhainne. Tá an t-éileamh inmheánach oiliúna ard bliain i ndiaidh a chéile, rud a chiallaíonn go bhfuil srian le soláthar seirbhísí oiliúna do chustaiméirí seachtracha. I rith 2009, reáchtáladh beagnach 2,400 daonlá oiliúna, figiúr atá cothrom le thart ar 5% dár mbonn costais.

Forbairt Oideachais. Tá an Dioplóma i mBainistiú Léann Eitlíochta (Eitlíocht agus Iompar) á reachtáil go rathúil go fóill. Tháinig méadú ar an líon daoine atá ag tabhairt faoin BBS onórach in 2009/10 agus bhíomar thar a bheith sásta leis an bhforbairt seo. Tá tús curtha againn le Clár Forbartha Feidhmiúcháin, Clár FETAC agus roinnt mhaith clár gearr eile.

An Coiste Comhairleach (Eitlíocht, Iompar agus Seirbhísí Éigeandála). Bunaíodh an Coiste Comhairleach i mí Mheán Fómhair 2007 d'fhonn cur chuige an tionscail i ndáil le hoideachas

agus le hoiliúint a chomhordú. Tá sí imithe ó neart go neart ó shin i leith. Oibríonn an Chomhairle i gcomhar leis an FAEI. Tá ballraíocht na Comhairle ag dul i méid gach mí agus is dlúthchuid den tionscal anois í. Tá an Chomhairle faoi chathaoirleacht an Údaráis agus is é a sholáthar seirbhís rúnaíochta freisin.

Oiliúint sa Tionscal Teicniúil. I mí an Mhárta 2009, d'fhógair SR Technics go raibh sé de rún aige éirí as gnó i mBaile Átha Cliath, rud ba chúis le 1,100 iomarcaíocht. Go gairid i ndiaidh fhógairt an scéil seo tháinig FÁS chun cainte linn agus d'iarr orainn clár breisoiliúna do líon mór iarfhostaithe SR Technics a éascú.

D'fhonn é seo a dhéanamh, bhunaíomar foireann bainistíochta tionscadail a raibh grúpaí éagsúla páirteach inti lena n-áirítear an tAonad Forbartha Oideachais agus Gairmiúil, FÁS, Institiúid Teicneolaíochta Bhaile Átha Cliath i Sráid Bolton agus an tUasal David Kingston, iar-Cheannaire ar Ghrúpa Oiliúna SR Technics. Bhí thart ar 100 duine páirteach sa chéad chlár ar Chlár Cheadúnas B1 (Aistriú Sriantaí).

D'éirigh le 75% de na daoine a chríochnaigh an cúrsa i mí Eanáir seo caite fostaíocht a fháil cheana féin. Sampla soiléir é seo den tslí a bhfuil an tÚdarás ag soláthar tacaíochta don earnáil sa ré anróiteach seo.

Tá sé beartaithe cúrsaí eile a reáchtáil sa réimse cothabhála aerárthaí agus innealtóireachta.

Leanfaidh an tÚdarás ar aghaidh ag glacadh páirt i ndeiseanna tráchtála i seirbhísí oiliúna agus tráchtála faoi réir infhaighteacht na n-acmhainní.

Comhghuaillíochtaí Straitéiseacha agus Forbairtí Idirnáisiúnta Eile

Lean an tÚdarás ar aghaidh go gníomhach i bhfóram idirnáisiúnta éagsúla i gcaitheamh na bliana 2009 agus chuir sé go mór le rialacháin agus le moltaí an Aerspáis Eorpaí Aonair. Leanfaidh an tÚdarás ar aghaidh go gníomhach maidir le tionchar a bheith aige, áit is féidir, ar chur i bhfeidhm an Phacáiste SES 2 trí na coistí éagsúla cosúil le CANSO, EUROCONTROL agus an Coimisiún Eorpach.

Tugann an tÚdarás tacaíocht d'Eagraíocht na Seirbhísí Aerloinseoireachta (CANSO) trí bheith rannpháirteach ar an gcoiste feidhmiúcháin agus ar na grúpaí oibre éagsúla. Is é an misean atá aige ná ardán domhanda a chur ar fáil ar mhaithe le seirbhísí aerloingseoireachta sibhialta atá stiúrtha ag na custaiméirí agus na geallsealbhóirí, le béim fíorthábhachtach ar sholáthar na seirbhísí sábháilte, feidhmiúla agus costéifeachtach.

Trína bhallraíocht de Sholáthraithe ANS Tuaisceart na hEorpa (NEAP), déanann an tÚdarás iarracht, in éineacht leis na soláthraithe aerloingseoireachta sa tSualainn, san Iorua, san Fhionlainn, sa Danmhaing, san Íoslainn agus san Eastóin, seirbhísí atá éifeachtach ó thaobh costais de a sholáthar d'aerlínte agus béim leanúnach acu ar shábháilteacht, ar chaighdeán agus ar chostas na seirbhísí aerloingseoireachta, ar fud réigiúin NEAP.

Ceisteanna Foirne agus Pinsean

Ní raibh comharchumainn an Údaráis i bhfabhar beart an Údaráis íocaíocht arduithe pá faoi "Athbhreithniú I dTreo 2016 agus Comhaontú

Idirthrímhseach 2008 – 2009” a iarchur. I measc na pléadála a rinne an tÚdarás maidir lena chumas na harduithe pá a íoc bhí próiseas a raibh measúnú neamhspleách mar bhonn leis, agus a raibh an Coimisiún um Chaidreamh Oibreachais agus an Chúirt Oibreachais páirteach ann. Tharraing an tÚdarás aird ar na caillteanais ar fad sa tionscal eitlíochta i gcaitheamh na bliana, na coinníollacha casta trádála a bhaineann le laghdú mór i ngníomhaíocht tráchtá, mar aon le heasnamh tromchúiseach i gciste pinsin an Údaráis.

Ba d’fospóid leis an gceardchumann IMPACT thar ceann na rialtóirí aerthráchtá maidir le pá/pinsin/ teicneolaíocht nua ba chúis le 14 rialtóir a chur ar fionraí agus stad oibre ceithre huaire ar an 20 Eanáir 2010. Chuaigh an Chúirt Oibreachais i mbun idirghabhála agus eisíodh dhá mholadh maidir leis na ceisteanna a bhí mar bhonn leis an d’fospóid.

I moladh a rinneadh maidir le teicneolaíocht nua, a bhí ceangailteach ar an dá pháirtí, mheas an Chúirt nach ndeachaigh na hathruithe bainteach leis na tionscáid i mbun d’fospóide níos faide ná na paraiméadair a d’fhéadfaí a rangú ag an am mar ghnáth-athrú leanúnach. Sa dara moladh a rinneadh ar phá/ar phinsin, mhol an Chúirt ardú pá 6% le cur i bhfeidhm thar dhá thréimhse in 2011 agus an tsiarghabháil le hÍoc isteach i gciste pinsin an Údaráis i bhfoirm íocaíocht aonuaire.

Chomh maith leis sin, mhol an Chúirt do na páirtithe páirt a ghlacadh i ndianphróiseas a bhí dírithe ar dhéileáil leis na deacrachtaí reatha a aithníodh i scéim phinsin an Údaráis.

Mar chuid den d’fospóid seo pléadh an cheist a bhaineann le hinmhianaitheacht oibleagáid “gan cead stailce” a bheith ag oibrithe i seirbhísí riachtanacha pobail cosúil le bainistiú aerspáis agus rialú aerthráchtá. Bhí cruinnithe le ceardchumainn an Údaráis chun Leanúnachas an Chomhaontaithe Seirbhíse (Cód Iompair um Sheirbhísí Riachtanacha) a athnuachan faoi choimirce Sheirbhís Chomhairleach an Choimisiúin um Chaidreamh Oibreachais neamhchonclúideach.

Léirigh luacháil achtúireach a rinneadh ar Chiste Pinsin an Údaráis ar an 1 Eanáir 2009 easnamh pinsin de €234 milliún, ar ionann é agus 48% den leibhéal maoinithe. Mhol an tAchtúire gur cheart don Údarás a ráta ranníocaíochta a mhéadú ó 30.5% mar atá i láthair na huaire go 50.3% de gach tuarastal agus liúntas inphinsin. Cuirfidh an t-easnamh pinsin seo dualgas ar na hÍontaobhaithe, faoi Acht na bPinsean 1990, togra maoinithe a chur faoi bhráid an Bhoird Pinsin i rith na bliana reatha d’fhonn a chinntiú go mbeidh an plean sócmhainneach an athuir.

I rith na bliana, ba léir go bhféadfadh deacrachtaí a bheith ag baint le Paindéim an Fhliú AH1N1 i gcás an Údaráis dá dtarlódh na leibhéil mheasta ionfhabhtaithe. D’eisigh an tÚdarás an Plean Leanúnachais Gnó um Paindéim an Fhliú - plean a bhí dírithe ar sheirbhísí a chothú ar fud an Údaráis dá dtarlódh a leithéid. San áireamh sa phlean freisin bhí socruithe teagmhasachta do gach roinn le déileáil leis an laghdú measta ar acmhainní foirne. Chomh maith leis sin, chuir an tÚdarás tús le clár vacsaínithe do ghnáthfhliú an gheimhridh.

Athruithe Bainistíochta

Le linn dom a bheith ag machnamh ar an méid a tharla in 2009, sílim go bhfuil sé tábhachtach tagairt a dhéanamh do na daoine a d'fhág an eagraíocht agus do na daoine nua a tháinig chun oibre linn.

I measc na ndaoine a chuaigh ar scor bhí Michael Weldon (iar-Stiúrthóir Teicneolaíochta agus Oiliúna); Pat Ryan (iar-Stiúrthóir Oibríochtaí); agus Liam Kavanaugh (iar-Stiúrthóir Acmhainní Daonna). Guím saol fada sona, sláintiúil orthu agus é tuillte go maith acu i ndiaidh dóibh obair den chéad scoth a dhéanamh thar ceann Údarás Eitlíochta na hÉireann in imeacht na mblianta.

I measc na ndaoine nua a tháinig chun oibre linn bhí Philip Hughes (Stiúrthóir Teicneolaíochta agus Oiliúna); Donie Mooney (Stiúrthóir Oibríochtaí); agus Brendan Mulligan (Stiúrthóir Acmhainní Daonna).

Cheadaigh an Bord ceapachán Denis J. Daly, iar-Stiúrthóir Airgeadais, mar Leas-Phríomhfheidhmeannach agus Príomhoifigeach Airgeadais ó mhí Aibreáin 2009.

Buíochas

Ar an gcéad dul síos, ba mhian liom buíochas a ghabháil le Jerry Liston, Cathaoirleach an Údaráis, a chuaigh ar scor i mí Feabhra 2010. Gabhaim buíochas leis as an obair iontach a rinne sé thar ceann an Bhoird agus na gcoistí éagsúla a raibh sé páirteach iontu, agus guím gach rath air amach anseo.

Thar ceann an lucht bainistíochta, ba mhian liom aitheantas a thabhairt don obair atá déanta

ag an Roinn Iompair faoi stiúir Julie O'Neill Uasal, iar-Ard-Rúnaí; a comharba, an tUasal Tom O'Mahony; agus an tUasal John Murphy, an Rúnaí Cúnta; mar aon lena gcomhghleacaithe.

Mar fhocal scoir, ba mhian liom buíochas a ghabháil le foireann an Údaráis as an obair ar fad a rinne siad i rith na bliana dúshlánaí seo. Ba mhian liom, go háirithe, buíochas a ghabháil le mo chomhghleacaithe bainistíochta as an obair iontach atá déanta acu agus as an tacaíocht a thug siad dom. Tá neart buíochais tuillte freisin ag ár gCathaoirleach Gníomhach, Anne Nolan, as a treoir agus a tacaíocht.

Is cinnte go bhfuil 12 mhí dúshlánach romhainn amach sa tionscal eitlíochta. Ní mór do na geallsealbhóirí ar fad bainteach le gnóthaí an Údaráis — ceardchumainn, foireann, scairshealbhóirí agus, go háirithe, an bord agus an lucht bainistíochta — a chinntiú go gcuirtear leis an obair iontach atá déanta ag an Údarás go dtí seo. Ar shlí, féadfaimid a bheith ag súil le déileáil leis na dúshláin atá amach romhainn agus ár gcuspóir a bhaint amach trí fhís mheántéarmach seachas peirspictíocht ghearrthéarmach a bheith againn.

Go raibh míle maith agaibh go léir.

Eamonn Brennan

Príomhfheidhmeannach

Ráitis Airgeadais

Cuireann na stiúrthóirí a dtuarascáil bhliantúil i láthair, chomh maith le ráitis airgeadais iniúchta an Údaráis, don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2009.

Príomhghníomhaíochtaí, torthaí airgeadais agus athbhreithniú

Tá an tÚdarás meáite ar sheirbhísí stiúrtha aeir agus rialaithe a sholáthar ar bhonn tráchtála, atá sábháilte, éifeachtach agus saor agus a chomhlíonann riachtanais a chustaiméirí.

Tá sonraí ar thorthaí airgeadais an Údaráis don bhliain leagtha amach sa chuntas brabúis agus caillteanais ar leathanach 31 agus sna nótaí coibhneasacha.

Áirítear an t-eolas atá ag teastáil ó Alt 13 d' Acht na gCuideachtaí (Leasaithe), 1986, ar fhorbairt an ghnó agus imeachtaí tábhachtacha, i Ráiteas an Chathaoirligh agus in Athbhreithniú an Phríomhfheidhmeannaigh. Mar a thuairiscítear taobh istigh ann, bhí feidhmíocht an údaráis sa bhliain reatha an-dearfach arís le brabús don bhliain airgeadais de €4.0 milliún ar láimhdeachas de €1661.1 milliún.

I monatóireacht ar fheidhmíocht an Údaráis tá féachaint ag na stiúrthóirí agus na Bainisteoirí do raon de phríomhtháscairí feidhmíochta mar a leagadh amach i Ráiteas an Chathaoirligh agus Athbhreithniú an Phríomhfheidhmeannaigh, go sonrach:

Príomhtháscairí Feidhmíochta	2009 Uimh.	2008 Uimh.
Gluaiseachtaí traseitilte faoi bhealach	286,061	309,181
Gluaiseachtaí tráchtála i dtrácht chríochfoirt	222,727	269,684
North Atlantic communications	389,864	422,086

Áirítear cothabháil agus feabhsú na gcaighdeán sábháilteachta, forbairt de Bhloic Aerspáis Fheidhmiúla, dealú feidhmeanna na forála seirbhíse agus an rialacháin sábháilteachta, agus iontaoibh suntasach an Údaráis ar a bhonneagar TE i measc na príomhrioscaí agus neamhchinnteachtaí maidir le forbairt an Údaráis sa todhchaí. Tá raon straitéisí forbartha ag na stiúrthóirí chun dul i ngleic leo seo agus rioscaí eile atá ag an Údarás. Leagann Ráiteas um Rialachas Corparáideach ar leathanaigh 18 go 22 amach polasaithe an Údaráis agus a chur chuige maidir le rioscaí agus modhanna agus dualgais a bhaineann le rialú inmheánach.

Stiúrthóirí

Chuaigh Anne Counihan Uasal ar scor ón mbord ar 10 Márta 2009. Chuaigh an tUasal Philip Caffrey agus Jacqueline Jameson Uasal ar scor ón mbord ar 20 Meitheamh 2009. Ceapadh an Dr Rosheen McGuckian chuig an mbord ar 23 Meitheamh 2009. Ceapadh Lorraine Burke agus an tUasal Pat Dalton chuig an mbord ar 30 Samhain 2009. Chuaigh an tUasal Jerry V Liston ar scor ón mbord ar 8 Feabhra 2010.

Leasanna na stiúrthóirí agus an rúnaí

Ní raibh aon leasanna i scaireanna an údaráis ag na stiúrthóirí nó ag an rúnaí a bhí i seilbh oifige ag 31 Nollaig 2009 i dtosach na bliana, nó ag an dáta a ceapadh iad (más níos déanaí) ná ag deireadh na bliana.

Ceapann an tAire Iompair stiúrthóirí an Údaráis agus bíonn siad in oifig don tréimhse a ainmníonn an tAire nuair atá siad á cheapadh ach ní tréimhse níos faide ná ceithre bhliain í.

Rialachas corparáideach

Tá na stiúrthóirí tiomanta chun na caighdeáin rialachais chorparáideigh is airde a choinneáil. Is iad an comhchód um Rialachas Corparáideach 2008 (eisishe ag an Comhairle um Thuairisciú Airgeadais) leis an Cód Cleachtais do Rialachas Comhlachtaí Stáit (foilsithe ag an Roinn Airgeadais) na boinn dá raibh ár rialachas corparáideach bunaithe.

Prionsabail de rialachas corparáideach maith

Tá na stiúrthóirí freagrach do scairshealbhóirí an Údaráis, don Roinn Iompair agus don Roinn Airgeadais as rialachas corparáideach maith a bheith acu. Taispeánann an ráiteas seo a leanas conas atá na Prionsabail de Rialachas Corparáideach Maith curtha i bhfeidhm, mar atá leagtha amach sa Chomhchód agus sa Chód Cleachtais do Rialachas Chomhlachtaí Stáit.

Bord na stiúrthóirí

Tá an bord déanta suas de seachtar stiúrthóirí neamh-fheidhmiúcháin agus stiúrthóir feidhmiúcháin amháin ceaptha ag an Aire Iompair. Chomh luath agus a cheaptar stiúrthóir nua glacann siad páirt i gcúrsa insealbhaithe, áit a fhoghlaimíonn siad eolas airgeadais agus eile faoin Údarás, agus faoi ról an bhoird agus choistí an bhoird. Tá ról an chathaoirle agus ról an phríomhfheidhmeannaigh difriúil óna chéile.

Tagann an bord le chéile go rialta agus tá sé freagrach as bainistíocht cheart an Údaráis. Déanann sé na breitheanna straitéiseacha tábhachtacha agus coimeádann sé rialú iomlán agus éifeachtach ar an Údarás, ach fós ag ligean don bhainistíocht feidhmiúcháin an gnó

a rith go feidhmiúil agus go héifeachtach laistigh de chreatlach tuairiscithe láraithe. Tagann an bord le chéile uair sa bhliain chun measúnacht fhoirmiúil a dhéanamh ar a fheidhmíocht maidir lena chuspóirí straitéiseacha a bhaint amach. Chuir an bord poiséas níos formálta san áireamh do mheastóireacht stiúrthóirí i gcomhthéacs ceapachán stiúrthóirí, an struchtúr scairshealbhóireachta agus nósanna imeachta láithreach an bhoird, baineadh de thátaí as go mbeadh meastóireacht mar seo mí-oiriúnach.

Tá an bord tar éis gnéithe áirithe a roghnú dá athbhreithniú agus tá siad seo a leanas san áireamh – na ráitis airgeadais bhliantúla, na buiséid, an plean corparáideach, na conarthaí móra, caiteachas caipitiúil tábhachtach agus ceapachán na bainistíochta sinsir a fhorghnó. Tugann gach stiúrthóir breith neamhspleách ar gach gné a phléann an bord, le gnéithe a bhaineann le straitéis, feidhmíocht, acmhainní agus caighdeáin iompair san áireamh.

Tá teacht ag gach stiúrthóir ar chomhairle agus seirbhísí rúnaí an chomhlachta dá bhfuil freagrach don bhord chun a chinntiú go leanar gnáthaimh an bhoird agus go gclóítear le rialacha an bhoird. Tá comhairleoirí proifisiúnta an Údaráis ar fáil chun comhairle a thabhairt do na stiúrthóirí más gá. Is féidir le stiúrthóirí aonair comhairle neamhspleách proifisiúnta a fháil más gá, agus díolann an tÚdarás as. Tá na stiúrthóirí neamh-fheidhmiúcháin go léir neamhspleách ón mbainistíocht. Cheadaigh an coiste pearsanra, ceapacháin agus luach saothair, go dtabharfaí luach saothair don stiúrthóir feidhmiúcháin, go bhfuil conradh seirbhíse aige, agus bhí cuid den luach saothair sin bunaithe ar fheidhmíocht agus,

mar sin, rinneadh ceangal idir cuspóirí an Údaráis agus cuspóirí an duine aonair. Socraíonn an tAire Iompair táillí na stiúrthóirí. Tá na nochtaithe a bhfuil baint acu le díolaíochtaí stiúrthóirí agus eolas pinsin déanta sna ráiteas airgeadais seo riachtanach faoi Acht na gCuideachtaí, 1963 go 2006. Bíonn cainteanna leanúnacha ag an mbord agus ag an mbainistíocht le scairshealbhóirí an Údaráis ar cheisteanna straitéiseacha.

Chuir an bord sainiú stiúrthóir aonair mar Stiúrthóir Neamhspléach Sinsireach san áireamh agus i gcomhtheacs an modh ina dhéantar stiúrthóirí a cheapadh baineadh de thátaí as go mbeah seo mí-oiriúnaach.

Úsáideann an bord ceithre choiste:

1. iniúchadh
2. airgeadas, pleanáil agus straitéis
3. pearsanra, ceapacháin agus luach saothair
4. pleanáil infheistíochta

chun cabhrú lena dhualgais a chomhlíonadh go héifeachtach.

Coiste iniúchta

Baill le linn 2009: An tUasal Peter G Ledbetter (*Cathaoirleach*), An tUasal Philip Caffrey (*Cathaoirleach*, go stí gur éirí sé as), An tUasal Donal F Downing, Jacqueline Jameson Uasal agus an Dr Rosheen McGuickian (ó dháta a cheapachán mar stiúrthóir).

D'fhéadfadh an bord athbhreithniú a dhéanamh ar aon ghné a bhaineann le cúrsaí airgeadais an Údaráis. Déanann sé athbhreithniú ar na ráitis airgeadais bhliantúla, ar thuarascálacha an iniúcháir inmheánaigh, ar na polasaithe

cuntasaíochta, ar na hathruithe beartaithe sna polasaithe cuntasaíochta, ar chloí leis na caighdeáin chuntasaíochta, ar na himpleachtaí cuntasaíochta de hidirbhearta móra agus ar cheapadh agus táillí iniúcháir eachtracha. Buaíleann iniúcháir eachtrach leis an gcoiste chun iniúchadh bliantúil de ráitis airgeadais an Údaráis a phleanáil agus ansin chun athbhreithniú a dhéanamh ar thorthaí an iniúchta sin. Seolann an t-iniúcháir inmheánach a thuarascálacha díreach chuig an gcoiste iniúchta. Tá polasaí a rialaíonn foráil seirbhísí neamh-iniúchta uchtaithe ag an iniúcháir seachtrach. Oibríonn an coiste iniúchta faoi théarmaí tagartha foirmiúla agus bhuaileadar le chéile ceithre uair i rith na bliana.

De ghnáth bíonn an phríomhfheidhmeannach, an stiúrthóir airgeadais, ceann an iniúchta inmheánaigh, chomh maith le hionadaithe ó oibreacha, ó theicneolaíocht eolais, ó árachas, ón athbhreithniú sláinte agus sábháilte agus lucht dlí agus a comhlíonta, mar is cuí, i láthair ag na cruinnithe. Déanann sé athbhreithniú ar straitéis bhainistíocht riosca agus phróiseas rialaithe an Údaráis agus déanann sé iad seo a leanas a mheas:

- acmhainní agus comhordú iad siúd atá bainteach le aithint, measúnú agus bainistíocht na rioscaí móra a bhíonn ag an Údarás
- an tslí a dhéileáiltear leis na rioscaí móra aitheanta ag an mbainistíocht agus daoine eile
- monatóireacht de thuarascálacha ón mbainistíocht
- timpeallacht rialaithe a choinneáil i dtreo is go mbeadh bainistíocht cheart ar riosca, agus

■ gnáthaimh thuairiscithe bhliantúla.

Tuairiscíonn an coiste iniúchta chuig an mbord ar bhonn ráithiúil de ghnáth nó níos minice más gá.

Coiste airgeadais, pleanála agus straitéise

Baill le linn 2009: An tUasal Jerry V Liston (*Cathaoirleach*, go dtí gur éirí sé as), An tUasal Eamonn Brennan, An tUasal Philip Caffrey (go dtí gur éirí sé as), Anne Counihan Uasal (go dtí gur éirí sí as), An tUasal Donal F Downing agus Claire O'Donoghue Uasal.

D'fhéadfadh an coiste athbhreithniú a dhéanamh ar aon ghné a bhaineann le bainistíocht airgeadais an Údaráis. Déanann sé athbhreithniú ar na buiséid chaipitil bhliantúil agus oibríochta, ar an bplean corparáideach, ar na cuntais bhainistíochta, ar an bpolasaí ciste, agus ar shocrúithe árachais, bancála agus airgeadais. Oibríonn an coiste faoi théarmaí tagartha foirmiúla agus bhuaileadar le chéile dhá uair i rith na bliana.

Coiste pearsanra, ceapacháin agus luach saothair

Baill le linn 2009: An tUasal Jerry V Liston (*Cathaoirleach*, go dtí gur éirí sé as), An tUasal Donal F Downing, Jacqueline Jameson Uasal (go dtí gur éirí sí as) agus Anne Nolan Uasal.

Socraíonn agus ceadáíonn an coiste, luach saothair na bainistíochta sinsir tar éis dóibh dul i gcomhairle le comhairleoir pá neamhspleách. Déanann an coiste ceapacháin de bhainistíocht sinsir a fhorghas chomh maith. Tá sonraí ar tháill agus shochair na stiúrthóirí leagtha amach i nóta 6 de na ráitis airgeadais de réir riachtanais Achtanna na gCuideachtaí 1963 go 2006. Oibríonn

an coiste faoi théarmaí foirmiúla tagartha agus bhuaileadar le chéile dhá uair i rith na bliana.

Coiste pleanála infheistíochta

Baill le linn 2009: An tUasal Donal F Downing (*Cathaoirleach*), An tUasal Peter G Ledbetter agus Claire O'Donoghue Uasal.

Is é ról an choiste chun straitéis an Údaráis a mheas maidir le hinfeistíocht chaipitíúil agus caiteachas atá bainteach. Oibríonn an coiste faoi théarmaí foirmiúla tagartha agus bhuaileadar le chéile dhá uair i rith na bliana.

Rialú inmheánach

Tá an bord freagrach go príomha as córas rialaithe inmheánach an Údaráis agus as athbhreithniú a dhéanamh ar a éifeachtacht. Mar sin féin, tá córas dá leithéid deartha chun déileáil leis na riosca teip seachas deireadh a chur leo ar fad i gcúrsaí aidhmeanna gnóthaí agus ní féidir ach deimhniú réasúnta agus ní deimhniú leithliseach a thabhairt i leith ráiteas mí-chruinn nó cailleanas.

Dearbhaíonn an bord go bhfuil próiseas leanúnach i bhfeidhm chun na rioscaí suntasacha a thugann an tÚdarás aghaidh orthu a aithint, a mheas agus a riar, próiseas atá i bhfeidhm don bhliain i mbun athbhreithnithe agus suas chuig dáta faofa na ráiteas airgeadais agus na tuarascála bliantúla, agus dearbhaítear go ndéanann an bord athbhreithniú ar an bpróiseas úd ar bhonn rialta.

Tá an bord tar éis athbhreithniú a dhéanamh ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh. Go háirithe, tá siad tar éis athbhreithniú agus uasghrádú a dhéanamh ar phróiseas aitheanta agus measta na rioscaí móra a bhíonn éifeacht

acu ar an gcomhlacht agus na polasaithe agus gnáthaimh a úsáidtear chun déileáil leis na rioscaí seo. Tá sé seo athneartaithe trí Chód Eitice a ghlacadh, a bhí formheasta ag an mBord agus a thugann treoir phraiticiúil don fhoireann go léir. Tá polasaithe tacaíochta an Údaráis agus gnáthaimh don fhostaí ann chomh maith chun gníomhaíochtaí a cheaptar atá calaoiseach a thuairisciú agus a réiteach.

Tá an bhainistíocht freagrach as rioscaí móra a bhaineann lena cuid den ghnó, a aithint agus a mheas agus tá siad freagrach as rialú inmheánach cuí a dhearadh agus a chur i bhfeidhm. Déantar na rioscaí seo a mheas go rialta agus d'fhéadfaí iad a chomhcheangal le roinnt fhoinse inmheánacha nó fhoinse eachtracha agus iad seo a leanas san áireamh, briseadh síos rialaithe, fadhbanna sna córais eolais, iomaíocht, matalaing nádúrtha agus riachtanais rialacháin.

Tá próiseas athbhreithnithe agus ceardlanna ar rioscaí corparáideacha ar bun a chuireann cuntas freagrachta i gcáipéisí ar fáil ar cá luíonn an locht. Tá na modhanna seo ábhartha ar fud oibríochtaí an Údaráis agus forálann siad i dtaobh tugadh dearbhuithe comharbasacha ag leibhéil níos airde den bhainistíocht de réir a chéile agus, faoi dheireadh, don bhord. Cabhraíonn an t-iniúchadh inmheánach seo leis an bpróiseas seo agus tugann sé dearbhú éigin ó thaobh oibríochta agus seasaimh an chórais rialaithe inmheánaigh. Déantar monatóireacht neamhspleách ar aon phleananna ceartaithe i dtreo is go mbeidís críochnaithe in am.

Tuairiscíonn an bhainistíocht go rialta don choiste iniúchta ar a athbhreithniú de rioscaí móra agus an tslí a láimhseáiltear iad. Is é príomhról an

choiste ná athbhreithniú a dhéanamh ar son an bhoird ar na príomhrioscaí a d'fhéadfadh tarlú sa ghnó agus ar an gcóras rialaithe atá riachtanach chun riosca dá leithéid a bhainistiú, agus ansin na torthaí a chur faoi bhráid an bhoird. Déanann an t-iniúchadh inmheánach athbhreithniú neamhspleách ar na gnáthaimh chun riosca a aithint agus na próisis rialaithe curtha i bhfeidhm ag an mbainistíocht, agus tuairiscíonn siad don choiste iniúchadh ar bhonn ráithiúil. Déanann an coiste iniúchta, athbhreithniú ar na gnáthaimh dhearbhaithe, chun a chinntiú go bhfuil éagsúlacht oiriúnach de theicníochtaí úsáidte chun leibhéal dearbhaithe atá riachtanach don bhord a bhaint amach. Tugann an coiste iniúchta a thorthaí don bhord ar bhonn ráithiúil nó níos luaithe más gá.

Tuairiscíonn an phríomhfheidhmeannach don bhord, ar son na bainistíochta, ar aon athruithe móra sa ghnó agus sa timpeallacht eachtrach a bhíonn tionchar acu ar rioscaí móra. Soláthraíonn an leas-phríomhfheidhmeannach agus an príomh oifigeach airgeadais eolas airgeadais míosúil don bhord. Nuair a aithnítear gné le haghaidh feabhsú sa chóras, pléann an bord na moltaí a dhéanann an bhainistíocht agus an coiste iniúchta.

Ina theannta san, tá rialú airgeadais inmheánach an Údaráis déanta suas de na rialaithe ar bun chun dearbhú réasúnta a thabhairt ar:

- chosaint na sócmhainní ó úsáid neamhúdaraíthe nó caitheamh; agus
- chuntais chuntasaíochta chearta a choimeád agus eolas airgeadais seasmhach le haghaidh úsáide laistigh den ghnó nó le haghaidh foilsithe.

Is iad na príomheilimintí de chóras rialaithe airgeadais inmheánach an Údaráis ná:

- córas cuimsitheach de thuairisciú airgeadais, cuntasáocht, bainistíocht chiste agus luacháil tionscadail;
- teorainn agus gnáthaimh chinnte, soiléire i leith caiteachas airgeadais, le soláthar agus caiteachas caipitiúil san áireamh;
- buiséid bhliantúla agus pleananna fadtéarmacha don Údarás agus na haonaid ghnó ar fad, a aithníonn na príomhrioscaí agus dheiseanna;
- monatóireacht a dhéanamh ar fheidhmíocht i gcoinne buiséid agus é a thuairisciú don bhord ar bhonn míosúil;
- struchtúr eagraíochta atá deimhnithe go soiléir leis na dualgais roinnte amach go cuí agus teorainn ar chumhacht;
- cód eitice foirmiúil a oireann don ghnó agus lámhleabhar foirmiúil don fhoireann;
- feidhm iniúchta inmheánach a dhéanann athbhreithniú ar na príomhchórais airgeadais agus na hoibríochta ginearálta san eagraíocht; agus
- coiste iniúchta a cheadaíonn pleananna iniúchta agus a dhéileálann le gnéithe tábhachtacha rialaithe a ardaíonn an t-iniúchadh inmheánach nó an t-iniúchadh eachtrach; agus a cheadaíonn na ráitis airgeadais ag deireadh na bliana sula gcuirtear faoi bhráid an bhoird iad.

Ráiteas géilliúlachta

Tá na stiúrthóirí sásta a thuairisciú gur chloígh an tÚdarás leis na forálacha ábhartha de chuid an Chomhchóid ar Rialachas Corparáideach 2008 agus an Chóid Chleachtais do Rialachas Chomhlachtaí Stáit, i rith na bliana dar críoch 31 Nollaig 2009 seachas na hábhair seo a leanas de bhrí nach bhfuil sé de chumas an Údaráis cloí le riachtanais an Chóid mar chomhlacht stáit:

- coiste ainmniúcháin;
- gnáthaimh do thoghadh agus atoghadh;
- stiúrthóirí sinsir neamhspleách agus cúrsaí neamhspleáchais;
- agus feidhmíocht na stiúrthóirí aonair agus an chathaoirligh a mheas;
- cruinnithe ar leith de chuid ball neamhfheidhmiúcháin an bhoird;
- cathaoirleacht an choiste ceapacháin agus luach saothair.

Gnóthas leantach

Tar éis dóibh fiosrúcháin a dhéanamh tá na stiúrthóirí sásta go bhfuil foinsí fóna ag an Údarás chun dul ar aghaidh don am atá le teacht agus go bhfuil sé feiliúnach leanúint leis an mbonn de ghnóthas leantach a ghlacadh in ullmhú na ráiteas airgeadais.

Íoc pras cuntas

Tá Údarás Eitlíochta na hÉireann géillsineach le riachtanais na reachtaíochta ábhartha um íoc pras cuntas. Tá an tÚdarás géillsineach chomh maith le Rialacháin (Íocaíocht Dhéanach in Idirbhearta Tráchtála) na gComhphobal Eorpach 2002 – IR 388 de 2002.

Is iad téarmaí creidmheasa an Údaráis, mura bhfuil a mhalairt sainithe i socruithe conartha, ná 30 lá ón sonrasc a fháil nó daingniú gur glacadh le hearraí nó seirbhísí atá faoi réir íocaíochta. Ritear tuarascáil ar bhonn míosúil ag ainmniú gach íocaíocht atá taobh amuigh de théarmaí creidmheasa sainithe an Údaráis lena chinntiú go bhfuil forálacha na reachtaíochta um íoc pras agus Rialacháin an AE curtha i bhfeidhm. I rith na bliana dar críoch 31 Nollaig 2009, faoi théarmaí na reachtaíochta um íoc pras agus Rialacháin an AE, bhí iomlán de 75 íocaíocht de luach An tUasal 1,618,077 déanach, ar an meán 13 lá déanach de bharr moill i sonraisc a fháil nó daingniú gur glacadh le hearraí nó seirbhísí. Bhí na híocaíochtaí seo comhionann le 0.87% de réir uimhreacha agus 2.37% de réir luacha de gach íocaíocht le soláthraithe ar son earraí agus seirbhísí. Tháinig ús a íocadh maidir leis na híocaíochtaí seo go dtí €2,826. Leanann an tÚdarás ag déanamh athbhreithniú ar na gnáthaimh riaracháin chun cabhrú leis an am a thógann sé chun ceisteanna faoi sonraisc a réiteach a laghdú.

Cuntais chuntasaíochta

Tá na stiúrthóirí sásta gur chloígh siad le riachtanais alt 202 de Acht na gCuideachtaí, 1990 i leith leabhair chuntais trí phearsanra cuntasaíochta a fhostú leis na scileanna riachtanacha agus trí go leor foinsí cúí a sholáthar don fheidhm airgeadais. Coiméadtar leabhair chuntais an Údaráis ag Teach Eitlíochta, Sráid Hawkins, Baile Átha Cliath 2.

Sláinte agus sábháilteacht na bhfostaithe

Tá sláinte, sábháilteacht agus leas fhostaithe an Údaráis cosanta trí chloí le caighdeáin sláinte faoi réir riachtanais an Achta um Shábháilteacht, Sláinte agus Leas ag an Obair, 2005. Déantar athbhreithniú ar bhonn leanúnach ar an ráiteas sláinte agus a ghéilliúlacht leis an reachtaíocht.

Eachtraí i ndiaidh an chláir chomhardaithe

Níor tharla aon eachtra ó 31 Nollaig 2009 chun athruithe a chur ar na ráitis airgeadais nó eolas breise a thabhairt fúthu.

An tAcht Toghcháin, 1997

Ní dhearna an tÚdarás aon síntiús polaitiúil i rith na bliana.

Iniúchóir

Fanfaidh an iniúchóir, KPMG, Cuntasóirí Cairte, in oifig de réir Ailt 160(2) de Acht na gCuideachtaí 1963.

Thar cheann an bhoird:

Anne Nolan

Eamonn Brennan

Cathaoirleach Gníomhach Príomhfheidhmeannach

26 Márta 2010

Tá na stiúrthóirí freagrach as Tuarascáil Bhliantúil agus ráitis airgeadais a ullmhú de réir an dlí agus na rialachán ábhartha.

Tá sé mar chúram ar stiúrthóirí, de réir dlí na gcuideachtaí, ráiteas airgeadais a ullmhú do gach bliain airgeadais. Faoin dlí sin, bheartaigh na stiúrthóirí ráitis airgeadais an Údaráis a ullmhú i gcomhréir leis an gCleachtas Cuntasafóchta Coitianta in Éirinn, ina bhfuil dlí infheidhmithe na hÉireann agus na caighdeáin chuntasafóchta arna eisiúint ag an mBord um Chaighdeáin Chuntasafóchta agus fógartha ag Institiúid na gCuntasóirí Cairte in Éirinn agus arna leasú do bhailiúchán costas na bpinsean atá san áireamh i dtáillí seirbhíse loingseoireachta aerstáisiúin agus faoi bhealach, mar atá mínithe i "bonn ullmhúcháin na raiteas airgeadais" ar leathanach 30. Cuireadh an táille agus an cothromú ioncaim ghaolmhar do dhualgais phinsean sochair sainmhínithe san áireamh ar bhonn airgid thirim in áit ar bhonn costas seirbhíse sa cuntas brabúis agus caillteanais. Tá seo curtha in oiriúint tríd an ráiteas faoi na gnóthachain agus caillteanais iomlána aitheanta. Cé go bhfuil cóireáil dá leithéid ag imeacht ó Chaighdeán Tuairiscithe Airgeadais 17 "Sochair Scoir" (FRS 17), measann na stiúrthóirí go bhfuil sé seo riachtanach i dtreo is go gcuireann na ráitis airgeadais léargas fírinneach cóir de na torthaí don bhliain agus de staid airgeadais an Údaráis ar dháta an chláir chomhardaithe ar fáil.

Tá sé riachtanach de réir an dlí do ráitis airgeadais an Údaráis a bheith cóir agus fíor agus léargas a thabhairt faoi stádas an Údaráis agus ar bhrabús agus chaillteanas an Údaráis don tréimhse sin. Agus na ráitis airgeadais seo á ullmhú acu, caithfidh na stiúrthóirí:

- polasaithe cuntasafóchta oiriúnacha a roghnú agus iad a chur i bhfeidhm go comhsheasmhach;
- breithiúnais agus meastacháin a dhéanamh atá réasúnta agus stuama;
- na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn gnóthas leantach mura bhfuil sé míchuí a thiomhdú go leanfaidh an tÚdarás i ngnó.

Tá na stiúrthóirí freagrach as leabhair chuntas chearta a choimeád a thaispeánann le cruinneas réasúnta ag aon am staid airgeadais an Údaráis agus a ligeann dóibh a chinntiú go gcomhlíonann na ráitis airgeadais Achtanna na gCuideachtaí, 1963 go 2009. Tá siad freagrach chomh maith as céimeanna reasúnta atá oscailte dóibh a thógáil chun sócmhainní an Údaráis a chosaint agus chun calaois agus mírialtacht eile a bhraith agus a chosc.

Tá na stiúrthóirí freagrach chomh maith as Tuarascáil na stiúrthóirí a ullmhú a cloíonn le riachtanais Achtanna na gCuideachtaí 1963 go dtí 2009.

Tá na stiúrthóirí freagrach as cothabháil agus ionracas eolas airgeadais agus corparáideach atá ar shuíomh idirlín an Údaráis. D'fhéadfadh reachtaíocht i bPoblacht na hÉireann a rialaíonn ullmhú agus craobhscaoileadh ráitis airgeadais a bheith dífriúil ó reachtaíocht i ndlínsí eile.

Thar cheann an bhoird:

Anne Nolan

Cathaoirleach Gníomhach

Eamonn Brennan

Príomhfheidhmeannach

26 Márta 2010

TUARASCÁIL AN INIÚCHÓRA

Neamhspleácha le baill Údarás Eitlíochta na hÉireann

Tá iniúchadh déanta againn ar ráitis airgeadais Údarás Eitlíochta na hÉireann don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2008 atá déanta suas de Chuntas Brabúis agus Caillteanais, Ráiteas ar Ghnóthachain agus Chaillteanais Aitheanta, Clár Comhardaithe, Ráiteas faoi Shreabhadh Airgeadais, agus nótaí ábhartha. Tá na ráitis airgeadais seo ullmhaithe faoi na polasaithe cuntasáíochta leagtha amach anseo.

Tá an tuarascáil seo déanta do bhaill an Údaráis amháin, mar chomhlacht, de réir ailt 193 de Acht na gCuideachtaí, 1990. Tá ár obair iniúchta glactha i dtreo is go bhféadfaimis a chur in iúl do bhaill an Údaráis na hábhair a iarrtar orainn a sonrú dóibh i dtuarascáil an iniúchóra agus ní d'aon aidhm eile. Chomh iomlán agus atá ceadaithe ag an dlí, ní ghlacaimid ná ní ghabhaimid freagracht le haon duine seachas an tÚdarás agus baill an Údaráis mar chuideachta, as ár gcuid oibre iniúchta, as an tuarascáil seo, nó as na tuairimí atá cruthaithe againn.

Cúraimí na stiúrthóirí agus na n-iniúchóirí faoi seach

Leagan an Ráiteas ar Chúraimí na stiúrthóirí ar leathanach 26 síos dualgais na stiúrthóirí chun an Tuarascáil Bhliantúil agus na ráitis airgeadais a ullmhú de réir dlí feidhmeach agus de réir caighdeáin chuntasáíochta eisithe ag an mBord um Chaighdeáin Chuntasáíochta agus feidhmíthe ag Institiúid na gCuntasóirí Cairte in Éirinn (Cleachtas Cuntasáíochta Inghlactha go Ginearálta in Éirinn).

Is é ár ndualgas na ráitis airgeadais a iniúchadh de réir na riachtanas rialaithe dlíthiúla ábhartha agus de réir Caighdeáin Idirnáisiúnta Iniúchta (RA agus Éire).

Tuairiscimid duit ár dtuairim faoi an dtugann na ráitis airgeadais léargas fíorcheart agus an bhfuil siad ullmhaithe i gceart de réir Achtanna na gCuideachtaí 1963 go 2006. Tuairiscimid duit chomh maith cibé, dar linn, an bhfuil: leabhair cuntais chearta coimeáda ag an Údarás; pé acu ag dáta an chláir comhardaithe, go bhfuil ann cás ina bhfuil gá cruinniú ginearálta urghnách den Údarás a thionól; agus pé acu an bhfuil an t-eolas tugtha i dtuarascáil na stiúrthóirí comhsheasmhach leis na ráitis airgeadais. Chomh maith leis sin, sonraímid pé acu an bhfuairamar gach eolas agus míniú riachtanach ar mhaithe leis an iniúchadh, agus faoi an bhfuil ráitis airgeadais an Údaráis comhaontach leis na leabhair chuntais.

Tuairiscimid duit freisin mura bhfuil, inár dtuairim, eolas sainithe de réir an dlí maidir le luach saothair stiúrthóirí agus le hidirbhearta leis an Údarás nochta, agus san áit gur féidir cuirimid a leithéid de eolas inár dtuarascáil.

Léimid an t-eolas eile sa tuarascáil bhliantúil, agus measaimid an bhfuil sé comhsheasmhach leis na ráitis airgeadais iniúchta. Baineann an t-eolas seo le tuarascáil na stiúrthóirí, ráiteas an chathaoirligh, athbhreithniú an phríomhfheidhmeannaigh agus an Achoimre Chúig Bliana amháin. Déanaimid na himpleachtaí dár dtuarascáil a mheas má mhothaímid aon

mhífhaisnéis dealraitheacha nó neamhréir ábhartha le na ráitis airgeadais. Ní leathnaíonn ár gcúraimí go dtí aon eolas eile.

Déanaimid athbhreithniú, ar iarratas ó na stiúrthóirí, faoi an bhfuil an (1) an ráiteas deonach ar leathanaigh 20 go 24 géillsineach do naoi foráil de Chód Teaghlaim 2003 a shainíonn Rialacha Liostála Stocmhalartán na hÉireann le hathbhreithniú ár nIniúchóir, agus (2) an ráiteas faoin gcóras rialaithe inmheánach ar leathanaigh 24 go 24 géillsineach do léiriú an Údaráis ar fhorálacha an Chóid Dea-Chleachtas do Rialachas Chomhlachtaí Stáit atá sainithe le bheith athbhreithnithe ag an iniúchóir agus tabharfaimid faoi mura ndéanann na ráitis é seo. Níl orainn breathnú ar cibé an chlúdaíonn ráitis an bhoird ar rialú inmheánach na riosca agus na rialaithe go léir, ná tuairim a thabhairt ar éifeachtacht gnáthaimh rialachais corparáideach an Údaráis nó a ghnáthaimh riosca agus rialaithe.

Bonn na tuairime iniúchta

Rinneamar ár n-iniúchadh de réir Caighdeán Idirnáisiúnta Iniúchta eisithe ag an mBord um Chleachtas Iniúchóireachta (RA agus Éire). Tá scrúdú, ar bhonn teiste, de fhianaise bainteach leis na méideanna agus na nochta sna ráitis airgeadais san áireamh san iniúchadh. Tá measúnú de na meastacháin agus na breithiúnais tábhachtacha déanta ag na stiúrthóirí san ullmhúchán de na ráitis airgeadais san áireamh freisin, agus cibé an bhfuil na polasaithe cuntasaíochta oiriúnach d'imthoscaí an Údaráis,

curtha i bhfeidhm go seasmhach agus nochta go fónta.

Phleanálamar agus rinneamar ár n-iniúchadh i dtreo is go bhfaighimis an t-eolas agus na míniúcháin go léir a cheapamar a raibh gá leo chun leorfhianaise a sholáthar dúinn chun dearbhú réasúnta a thabhairt go bhfuil na ráitis airgeadais saor ó mhífhianaise ábhartha, cibé de bharr calaois nó neamhrialtacht eile nó earráid. Agus ár dtuairim á dhéanamh againn rinneamar sásamh iomlán an taispeántais d'eolas sna ráitis airgeadais a mheas chomh maith.

Míniú ar chostais phinsean

Imíonn an tÚdarás ó ghéilliúntas iomlán leis na riachtanais tuairiscithe de chuid Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais 17 "Sochair Scoir" (FRS 17). Cuireadh an táille pinsin agus an cothromú ioncaim ghaolmhar do dhualgais phinsean sochair sainmhínithe san áireamh ar bhonn airgid thirim, seachas ar bhonn costais seirbhíse, sa chuntas brabúis agus caillteanas do dheireadh na bliana. Tá sé seo coigeartaithe trí ráiteas na ngnóthachan agus na gcaillteanas aitheanta iomlána. Síleann na stiúrthóirí go bhfuil sé seo riachtanach ionas go dtugann na ráitis airgeadais léargas fíor agus cothrom ar na torthaí don bhliain agus staid airgeadais an Údaráis ag dáta an chláir chomhardaithe. Níl ár dtuairim iniúchta cáilithe sa chaoi seo.

Tuairim

Is é ár dtuairim go dtugann na ráitis airgeadais:

- go dtugtar léargas fírinneach cóir iontu de staid na ngnóthaí de chuid an Údaráis ar 31 Nollaig 2009 agus dá bhrabús don bhliain dár críoch sin
- go n-ullmhaíodh iad i gceart i gcomhréir le hAchtanna na gCuideachtaí, 1963 go 2009 arna leasú do bhailiúchán costas na bpinsean atá san áireamh i dtáillí seirbhíse aerloingseoireachta aerstáisiúin agus faoi bhealach atá sonraithe ar bhonn an ullmhúcháin ar leathanach 30.

Ábhar eile

Tá an t-eolas agus na míniúcháin go léir a mheasamar a bhí riachtanach d'aidhmeanna ár n-íniúchta faighte againn. Is é ár dtuairim, go raibh leabhair chuntas chearta coimeádta ag an Údarás. Tá na ráitis airgeadais in aonta leis na leabhair chuntais.

Is é ár dtuairim, go bhfuil an t-eolas tugtha i dtuarascáil na stiúrthóirí comhsheasmhach leis na ráitis airgeadais.

Níl glansócmhainní an Údaráis, mar a luaitear sa chlár comhardaithe, níos mó ná leath an méid scairchaitil glaoite suas agus, is é ár dtuairim, ar an bhonn sin nach raibh stádas airgeadais ann ar 31 Nollaig 2009 lena raibh gá le cruinniú neamhghnách an Údaráis a thionól, faoi Alt 40(1) de Acht (Leasú) na gCuideachtaí 1983.

*Cuntasóirí Cairte
Iniúcháir Cláraithe*

26 Márta 2010

Cuireadh na polasaithe cuntasafóchta seo a leanas i bhfeidhm go seasmhach nuair a rabhtas ag déileáil le míreanna a meastar le bheith ábhartha maidir le ráitis airgeadais an Údaráis, leis an eisceacht a bhaineann le costais na bpinsean a thabhairt san áireamh de réir mar atá sonraithe sna hailt atá le teacht.

Bonn ullmhúcháin na ráiteas airgeadais

Tá na ráitis airgeadais ullmhaithe faoin gcoinbhinsiún costais stairiúil agus faoin dlí infheidhme agus faoin gcleachtas cuntasafóchta coitianta in Éirinn a áiríonn géilliúlacht le caighdeán tuairiscithe airgeadais de chuid an Bhoird um Chaighdeán Chuntasafóchta, mar a d'fhógair Institiúid na gCuntasóirí Cairte in Éirinn, arna leasú don imeacht ó lán-ghéilliúlacht le Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais 17 "Sochair Scoir" (FRS 17).

Táthar tar éis formáid an chláir chomhardaithe a athrú chun cead a thabhairt do léargas níos lánbhríche ar shócmhainní agus ar dhlíteanais an Údaráis agus táthar tar éis figiúirí comparáideacha a athrú de réir mar is cuí.

Scoith an léargais fhírinnigh chóir

Is páirtí i gcomhaontú ilsheasach, (EUROCONTROL) maidir leis an mbailiúcháin de tháillí do sheirbhísí stiúrtha faoi bhealach, í Éire. Faoi Alt 47 den Acht um Údarás Eitlíochta na hÉireann, 1993, déanann an tÚdarás an fheidhm seo ar son an Stáit. D'aontaigh na stáit rannpháirteacha gur chóir go n-athghabhfaí nó go dtabharfaí ar ais go húsáideoirí, aon difríocht idir ioncam agus costais sainithe seirbhísí stiúrtha faoi bhealach trí tháillí a leasú i mblianta níos déanaí.

Soiléiríodh sainmhíniú na gcostas sainmhínithe i 2007 d'fhonn na híocaíochtaí airgid tirim go léir do chistí pinsean a chuimsiú cé nach raibh páirtithe roimhe seo don chomhaontú ach i dteideal an táille cuntasafóchta pinsean a aisghabháil. Faoi fhorálacha an FRS 17, níl cead ag cuideachtaí íocaíochtaí airgid tirim a ghearradh don chuntas brabúis agus caillteanais agus ní mór dóibh an táille cuntasafóchta pinsean amháin a thairfead, mar atá socraithe ag achtúire na scéime.

I dtreo is go gcuireann torthaí an Údaráis agus an chláir chomhardaithe léargas fírinneach cóir ar fáil, is í tuairim na stiúrthóirí go bhfuil sé riachtanach imeacht ó riachtanais an FRS 17 agus na ranníocaíochtaí airgid tirim go léir a rinneadh don chiste pinsean a chur san áireamh sna speansais oibrithe i ngach bliain airgeadais agus chun creidmheas frithchúitimh a thairfead i ráiteas na ngnóthachan agus na gcaillteanas aitheanta iomlána (STRGL) d'fhonn an t-airgead tirim a íocadh sa bhreis ar an táille pinsean a ríomhtar go hachtúireach a léiriú. Tá an tÚdarás den tuairim go bhfuil an cur chuige seo riachtanach i dtreo is go léiríonn a chuid ráitis airgeadais reachtúla prionsabail ghearrtha na hEagraíochta Idirnáisiúnta um Eitlíocht Shibhialta agus EUROCONTROL go cruinn agus an tAcht um Údarás Eitlíochta na hÉireann, 1993. Tá cur síos de thionchar na himeachta le fáil i nóta na gcostas pinsean thíos.

Láimhdeachas

Seasann láimhdeachas do na suimeanna a fuarthas agus atá infhaighte maidir le seirbhísí a cuireadh ar fáil do chustaiméirí, in éineacht le táillí a fuarthas ar fheidhmeanna rialaithe reachtúla curtha i gcrích i nochtadh riachtanais rialachán sábháilteachta.

Ioncaim críochfoirt agus faoi bhealach

Mar a shonraítear thuas, tá an tÚdarás i dteideal na difríochtaí idir ioncam agus na costais sainmhínithe a bhaineann le táillí seirbhíse loingseoireachta faoi bhealach a aisghabháil. Tá foráil déanta do na difríochtaí a thagann chun cinn idir ioncam agus na costais sainmhínithe i gcuntas cothromaithe ioncaim agus déantar iad a choigeartú i gcoinne ioncam a thagann chun cinn ó ghníomhaíocht faoi bhealach. Déantar ioncam agus costais maidir le táillí stiúrtha chríochfoirt, maidir le bealach isteach, seirbhísí tuirlingthe agus turghbála, a chothromú i slí chosúlach. Tá suimeanna fabhráithe faoi na téarmaí den mheicníocht chothromaithe ioncaim i láimhdeachas agus aitheanta mar nithe infhaighte nó infoctha sa chláir comhardaithe chun substaint an chomhaontaithe EUROCONTROL a léiriú.

Sócmhainní inláimhsithe seasta agus dímheas

Sonraítear sócmhainní inláimhsithe seasta ag costas, lúide dímheas carntha. Ríomhtar dímheas chun an costas de gach sócmhainn seasta a dhíscríobh, ag tógáil trealamh a ceannaíodh mar chuid d'fheistiú san áireamh, ar bhonn líne díreach thar an saol atá ceaptha dó a bheith úsáideach, ag na rátaí bliantúla seo a leanas:

<i>Foirgnimh</i>	5%
<i>Suiteálacha comhlánaithe agus oibreacha eile</i>	8½% – 12½%
<i>Mótarfheithclí</i>	20%
<i>Trealamh oifige agus bogearraí riaracháin neamhoibríoch</i>	20% – 33½%

Déantar dímheas ar shócmhainní ón dáta a sanntar iad le haghaidh oibre.

Déantar sócmhainní i mbun tógála/suiteálacha idir láimhe a iompar ar chostas stairiúil agus ní dhéantar iad a dhímheas go dtí go dtugtar chun feidhme iad.

Sócmhainní léasaithe

Gearrtar costas ar chíos léasa oibríochta de réir mar a fhabhraíonn siad thar thréimhse na léasanna.

Airgeadraí eachtrannacha

Aistrítear idirbhearta a déantar in airgeadraí eachtrannacha go euro ag an ráta malairte ceannasach ar dháta na n-idirbhearta nó ag ráta conartha. Aistrítear sócmhainní airgeadaíochta agus dliteanais aicmithe in airgeadraí eachtrannacha go euro ag an ráta malairte ag deireadh na bliana. Déileáiltear leis na brabúis agus caillteanais a bhíonn mar thoradh sa bhrabús don bhliain.

Cánachas

Soláthraítear do cháin chorparáideach ar an mbrabús don bhliain ag na rátaí reatha. Aithnítear cáin iarchurtha maidir leis na difríochtaí ama go léir a tháinig suas agus nach bhfuil freaschurtha ar dháta an chláir chomhardaithe. Déantar soláthar ag na rátaí a ceaptar a bheidh bainteach nuair a fhreaschuirtear na difríochtaí ama. Is iad difríochtaí ama ná difríochtaí idir brabúis inchánaithe an Údaráis agus a thorthaí mar atá sainithe sna ráitis airgeadais a éiríonn ón gcuimsiú de ghnóthachain agus chaillteanas i mbrabúis inchánaithe i dtréimhsí atá difriúil ó na cinn ina n-aithnítear iad sna ráitis airgeadais.

Áirítear glansócmhainn chánach iarchurtha mar inaisghabhála agus dá bhrí sin aithnítear amháin é nuair, ar bhonn na fianaise infhaighte go léir, is féidir leis a bheith áirithe, níos dóicích ná a mhalairt, go mbeidh brabúis inchánaithe oiriúnacha ónar féidir freaschur na n-difríochtaí ama bhunúsacha sa todhchaí a dhéaduchtú.

Costais phinsin

Cuireann an tÚdarás pinsin ar fáil dá fhostaithe faoi dhá scéim aoisliúntas sochar sainithe: "Scéim Aoisliúntais Foirne Údaráis Eitlíochta na hÉireann 1996" do bhaill foirne a thosaigh a dtréimhse fostaíochta roimh 1 Aibreán 2008, agus "Scéim Aoisliúntais Foirne Údaráis Eitlíochta na hÉireann 1996" do bhaill foirne a thosaigh a dtréimhse fostaíochta ó 1 Aibreán 2008 i leith. Le haghaidh na scéimeanna, nochtar an difríocht idir luach margaidh sócmhainní na scéime agus luach reatha dhliteanas na scéime a rinne an t-achtúire measúnú air, a áiríodh ag baint úsáid as an modh creidmheasa aonaid réamhaithriste, mar shócmhainn/dhliteanas ar an gclár comhordaithe, glan de cháin iarchurtha gaolta maidir le haon sócmhainn cháin inchurtha (sa mhéid is a bhfuil sé inaisghabhála).

Is ionann an mhéid a ghearrtar don chuntas brabúis agus caillteanas agus iomlán an:

- (a) costas na sochar pinsean a ríomhtar go hachtúireach atá geallta do fhostaithe i rith na bliana móide aon fheabhsuithe sochair a bhronntar do bhaill i rith na bliana (costas seirbhíse reatha/caite)
- (b) aischuir measta ar shócmhainní na scéime pinsean i rith na bliana agus tharla méadú i ndlíteanas na scéime mar thoradh ar dhíchornadh na lascaine, ar nós méideanna á chur san áireamh sna costais mhaoinithe, agus
- (c) táille breise do na speansais oibríthe ag léiriú na difríochtaí idir an táille pinsean a ríomhtar go hachtúireach (costas seirbhíse reatha/caite) atá san áireamh thuas agus na híocaíochtaí airgid thirim don chiste pinsean sa bhliain.

Aithnítear aon difríocht idir an toradh measta ar shócmhainní agus é sin a baineadh amach agus aon athruithe ar dhlíteanas mar thoradh ar athruithe ar ghabhálacha, nó toisc go raibh an taithí i rith na bliana difriúil leis an taithí measta, mar ghnóthais agus chaillteanas achtúire ar an ráiteas faoi na gnóthais agus caillteanas iomlána aitheanta. Áiríonn ráiteas na ngnóthachan agus na gcaillteanas aitheanta iomlána seach-chur den táille pinsean breise atá sonraithe in alt (c) thuas a meastar le bheith aisghafa faoi fhorálacha an chomhaontaithe EUROCONTROL mar atá sonraithe ar leathanach 30.

Mar sin, imíonn an tÚdarás ó riachtanais an FRS 17 i dtreo is go léiríonn na torthaí léargas fírinneach cóir agus go gcloíonn siad le riachtanais na comhaontuithe faoina rialaítear a chuid oibríochtaí. Tá tionchar na himeachta chun an costas seirbhíse a ríomhtar go hachtúire a mhéadú faoi €8,766,000 (2008: €17,722,000) d'aisghabháil faoin mheicníocht cothromaithe sa bhliain dár críoch 31 Nollaig 2009, agus chun creidmheas seach-chuir san STRGL a thaifead, mar sin ag cothabháil na cúlchistí brabúis agus caillteanas agus glan sócmhainní an Údaráis de réir riachtanais FRS 17.

Ráiteas faoin shreabhadh airgid

Seasann airgead d'airgead coimeádta ag an mbanc atá le fáil ar éileamh agus atá cúitithe ag iasachtaí agus rótharraingtí bainc.

Is éard atá in acmhainní leachtacha ná taiscí seasta bainc le haibíocht de níos mó ná lá amháin. Is féidir na taiscí seo a chomhshó go héasca go suimeanna airgid atá ar eolas.

CUNTAS BRABÚIS AGUS CAILLTEANAIS

33

don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2009

	Nótaí	2009 €'000	2008 €'000
Láimhdeachas – gníomhaíochtaí leantacha	1	161,146	166,683
Costais oibríúcháin		(147,924)	(151,654)
Brabús oibríúcháin – gníomhaíochtaí leantacha		13,222	15,029
Ús infhaighte agus ioncam comhchosúil	3	276	1,005
Ús infíochta	4	(880)	(1,080)
Glan (costas)/ioncam airgeadais	5	(6,680)	1,942
Brabús ar ghnáthghníomhaíochtaí roimh chánachas	6	5,938	16,896
Cáin ar bhrabús ar ghnáthghníomhaíochtaí	7	(1,937)	(4,658)
Brabús don bhliain airgeadais	22	4,001	12,238

Thar cheann an bhoird:

Anne Nolan

Cathaoirleach Gníomhach

Eamonn Brennan

Príomhfheidhmeannach

26 Márta 2010

RÁITEAS FAOI NA GNÓTHACHAIN AGUS CAILLTEANAIS IOMLÁNA AITHEANTA

don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2009

	Nótaí	2009 €'000	2008 €'000
Brabús coinnithe don bhliain airgeadais	22	4,001	12,238
Difríocht idir aischur measta agus toradh iarbhír ar shócmhainní	21	21,919	(140,791)
Gnóthachain agus cailteanais faoi thaithí ar dhliteanais na scéime	21	10,957	5,371
Éifeacht athruithe ar ghabhálacha achtúire	21	(8,686)	12,266
		24,190	(123,154)
(Dliteanas)/sócmhainn chánach iarchurtha choibhneasach	14 (ii)	(3,024)	15,394
Airgead thirim inghnóthaithe ar bharrachas costais phinsin	2	8,766	17,722
Iomlán na ngnóthachan agus na gcaillteanas aitheanta	23	33,933	(77,800)

CLÁR COMHARDAITHE

35

ar 31 Nollaig 2009

	Nótaí	2009 €'000	2008 €'000
Sócmhainní			
Sócmhainní seasta			
Sócmhainní inláimhsithe	8	122,580	112,468
Sócmhainní reatha			
Féichiúnaithe	9	29,032	33,858
Airgead sa bhanc agus ar láimh		19,654	17,360
		48,686	51,218
Sócmhainní iomlán		171,266	163,686
Gnáthscair agus dlíteanais			
Caipiteal agus cúlchistí			
Scairchaipiteal glaoite	15	22,675	22,675
Cúlchistí eile	16	43,902	43,902
Cuntas brabúis agus caillteanais	22	(60,278)	(94,211)
Cistí/(easnamh) na scairshealbhóirí - gnáthscair		6,299	(27,634)
Dlíteanais neamh-reatha			
Creidiúnaithe: méideanna dlíte i ndiaidh níos mó ná bliain amháin	12	532	3,708
Soláthairtí do dhlíteanais agus táillí	14	1,060	926
Fiachais reatha			
Creidiúnaithe: méid dlíte laistigh d'aon bhliain amháin	10	39,806	40,125
Dlíteanas pinsin glan ó cháin – bunús FRS 17	21	123,569	146,561
Gnáthscair agus dlíteanais iomlána		171,266	163,686

Thar ceann an bhoird:

Anne Nolan

Cathaoirleach Gníomhach

Eamonn Brennan

Príomhfheidhmeannach

26 Márta 2010

RÁITEAS FAOIN SHREABHADH AIRGID

don bhliain dar críoch 31 Nollaig 2009

	Nótaí	2009 €'000	2008 €'000
Insreabhadh airgid glain ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin	(féach síos)	37,236	30,983
Aischiú ar infheistíochtaí agus fónamh a dhéanamh ar airgeadas	17	(1,012)	(175)
Cánachas íoctha		(1,850)	(2,639)
Caiteachas caipitiúil	17	(27,080)	(23,354)
Glan-insreabhadh airgid roimh mhaoiniú		7,294	4,815
Maoiniú	17	(5,000)	–
Méadú ar airgead sa bhliain	18	2,294	4,815
Brabús oibriúcháin á réiteach le hinsreabhadh airgid glain ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin			
		2009 €'000	2008 €'000
Brabús oibriúcháin		13,222	15,029
Dímheas sócmhainní seasta inláimhsithe		17,084	16,224
Laghdú/(méadú) ar fhéichiúnaithe		1,128	909
Méadú/(laghdú) ar chreidiúnaithe		5,798	(1,180)
Caillteanas ar dhiúscairt sócmhainní seasta inláimhsithe		4	1
Insreabhadh airgid glain ó ghníomhaíochtaí oibriúcháin		37,236	30,983

mar chuid de na ráitis airgeadais

1 Láimhdeachas

	2009	2008
<i>Gníomhaíocht</i>	€'000	€'000
Faoi bhealach	102,826	106,615
Críochfort	21,784	22,840
North Atlantic communications	16,567	17,622
Rialachán sábháilteachta	16,114	16,008
Trácht aeir saor	2,479	2,256
Tráchtáil agus traenáil agus eile	1,376	1,342
	161,146	166,683

Tá láimhdeachas an Údaráis ag teacht go príomha ó sheirbhísí eitlíochta coibhneasacha agus feidhmeanna reachtúla soláthartha i bPoblacht na hÉireann.

2 Líon foirne agus costais

Bhí meánlíon na ndaoine a bhí fostaithe ag an Údarás i rith na bliana, stiúrthóirí feidhmiúcháin san áireamh, anailísithe de réir catagóire, mar seo a leanas

	2009	2008
Oibríochtaí	448	447
Tráchtáil agus traenáil	87	87
Rialachán sábháilteachta	81	77
Airgeadas, acmhainní daonna, straitéis agus rúnaíocht	56	55
Iomlán na bhfostaithe	672	666
Stiúrthóirí tráchta aeir faoi oiliúint	39	35
Oifigigh raidió aerloingseoireachta faoi oiliúint	8	–

NÓTAÍ

mar chuid de na ráitis airgeadais (ar lean)

2 Líon foirne agus costais (ar lean)

Bhí costais párolla chomhiomlána na ndaoine sin mar seo a leanas:	2009	2008
	€'000	€'000
Pá agus tuarastail	64,224	61,106
Costais leasa shóisialaigh	3,511	3,204
Costais phinsin - costsa seirbhíse reatha (nóta 21)	7,877	8,283
Costais phinsin - costsa seirbhíse breise (nóta 21)	8,766	17,722
	84,378	90,315

Cuireadh san áireamh stiúrthóirí tráchta aeir faoi oiliúint sna costais phárolla thuas agus fághtar amach stiúrthóirí neamhfheidhmiúcháin.

3 Ús infhaighte agus ioncam comhchosúil

	2009	2008
	€'000	€'000
Ús bainc	172	815
Ús eile	104	190
	276	1,005

4 Ús infioctha

	2009	2008
	€'000	€'000
Ar iasachtaí bainc agus rótharraingtí	880	1,080
	880	1,080

5 Glan (dhliteanais)/sreabhadh airgeadais

	2009	2008
	€'000	€'000
Aiscur measta ar shócmhainní na scéime	15,183	22,972
Ús ar dhliteanais na scéime	(21,863)	(21,030)
	(6,680)	1,942

6 Eolas reachtúil agus eile	2009	2008
	€'000	€'000
Luach saothair na stiúrthóirí		
- táillí*	111	127

* Laghdaíodh táillí na stiúrthóirí 10% i gcaitheamh na bliana.

	2009	2008
	€'000	€'000
rannfócaíochtaí pinsin agus luach saothair eile a bhaineann le conradh fostaíochta an phríomhfheidhmeannaigh		
- tuarastal bunúsach bliantúil†	232	253
- luach saothair bainteach le feidhmíocht i leith blianta a d'imigh	-	63
- rannfócaíochtaí pinsin agus eile	92	96
	324	412

† Tharscaoil an príomhfheidhmeannach 10% dá thuarastal in 2009.

Tá an príomhfheidhmeannach ina bhall den scéim aoisliúntais sochar sainithe "Scéim Aoisliúntais Foirne Údaráis Eitlíochta na hÉireann 1996".

	2009	2008
	€'000	€'000
Luach saothair na n-íniúcháirí (costais san áireamh)		
- íniúchadh	56	56
- íniúchadh gaolta	47	39
- neamh-íniúchadh	69	82
Dímheas	17,084	16,224
Táillí Met Éireann	8,311	8,050
Cíosuithe infoctha faoi léasanna oibriúcháin – foirgnimh	3,390	3,337

7	Cáin ar bhrabús ar ghnáthghníomhaíochtaí	2009	2008
		€'000	€'000
	Cánachas corparáide	(1,543)	(2,380)
	Coigeartaithe ar tháille chánach maidir le tréimhsí roimhe seo	-	81
		(1,543)	(2,299)
	Táille cánach iarchurtha (14):		
	- Bunús agus freaschur difríochtaí ama eile	(134)	99
	- Bunús agus freaschur difríochtaí ama pinsin a lamhsáfodh sa cuntas brabúis agus caillteanais	(260)	(2,458)
		(1,937)	(4,658)
	Réiteach cánach reatha		
	Brabús ar ghnáthghníomhaíochtaí roimh cháin	5,938	16,896
	Cáin reatha measta ag 12.5% (2008: 12.5%)	742	2,112
	Éifeachtaí:		
	Caiteachais (ar féidir baint amach)/nach féidir a bhaint amach do chuspóirí cánach	(121)	206
	Liúntas chaipitiúla de bhreis ar dhímheas	-	163
	Ioncam neamhchánach ag an ráta caighdeánach	87	142
	Caiteachais/(ioncam) airgeadais bharúlach ar phinsean	835	(243)
	Coigeartú i leith blianta roimhe seo	-	(81)
	Táille cánach reatha iomlán	1,543	2,299

8 Sócmhainní seasta inláimhsithe

	Críochnaithe feistis agus eile		Feistis	Mótar-	Oifig	Iomlán
	Foirgnimh	obair	idir lámha	fheithiclí	trealamh	
	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000	€'000
Costas						
Ag tosach na bliana	24,221	160,064	40,058	126	7,415	231,884
Breiseanna sa bhliain	171	459	25,864	–	706	27,200
A cuireadh tús lena n-úsáid sa bhliain	5,735	15,641	(22,345)	–	969	–
Diúscairtí sa bhliain	–	–	–	(126)	(788)	(914)
Ag deireadh na bliana	30,127	176,164	43,577	–	8,302	258,170
Dímheas carntha						
Ag tosach na bliana	7,358	106,548	–	122	5,388	119,416
Táille sa bhliain	1,279	14,690	–	–	1,115	17,084
Diúscairtí sa bhliain	–	–	–	(122)	(788)	(910)
Ag deireadh na bliana	8,637	121,238	–	–	5,715	135,590
Ar 31 Nollaig 2009	21,490	54,926	43,577	–	2,587	122,580
Ar 31 Nollaig 2008	16,863	53,516	40,058	4	2,027	112,468

mar chuid de na ráitis airgeadais (ar lean)

9 Féichiúnaithe	2009	2008
	€'000	€'000
Féichiúnaithe Trádála	21,639	21,947
Réamhíocaíochtaí agus ioncam fabhráithe	2,954	6,396
Féichiúnaithe eile	132	141
Cáin bhreisluacha	139	23
Cáin chorparáide inaisghabhála	469	127
Cothromú ioncaim – críochfoirt	3,699	5,224
	29,032	33,858

Tá féichiúnaithe dlíte laistigh d'aon bhliain amháin seachas €626,000 (2008: €5,073,000) maidir le cothromú ioncaim na bhféichiúnaithe críochfoirt dlíte i ndiaidh aon bhliain amháin.

10 Creidiúnaithe: méideanna ag éirí dlíte laistigh de bhliain amháin	2009	2008
	€'000	€'000
Creidiúnaithe trádála	1,357	4,781
Creidiúnaithe eile cáin agus leas sóisialach san áireamh (nóta 11)	1,691	1,512
Fabhrúithe agus ioncam iarchurtha	18,057	13,266
Cothromú ioncaim – faoi bhealach	3,701	566
Iosachtaí Bainc (nóta 13)	15,000	20,000
	39,806	40,125

11 Cánachas agus leas sóisialach curtha san áireamh i gcreidiúnaithe eile	2009	2008
	€'000	€'000
ÍMAT/ÁSPC	1,691	1,512
	1,691	1,512

12 Creidiúnaithe: méideanna ag éirí dlíte i ndiaidh níos mó na bliain amháin	2009	2008
	€'000	€'000
Cothromú ioncaim – faoi bhealach	532	3,708
	532	3,708

13 Iasachtaí bainc		2009	2008
		€'000	€'000
Laistigh bliain amháin		15,000	20,000
		15,000	20,000

Tá áiseanna iasachta bainc neamhurráithe de €95 milliún ag an Údarás agus as seo tá €75 milliún mar áiseanna urraithe.

San áireamh sa mhéid thuas tá saoráidí neamh-tharraingthe ag an Údarás ar ionann iad agus €60 milliún, ag a bhfuil téarmaí atá ag imeacht as feidhm idir dhá agus cúig bliana

14 Forálacha do dhlíteanas agus tháilí	Tag	2009	2008
		€'000	€'000
Cánachas iarchurtha – bainteach le pinsean fágtha amach	(i)	1,060	926
Cánachas iarchurtha – bainteach le pinsean	(ii)	(17,653)	(20,937)
		(16,593)	(20,011)
Lúide cánachas iarchurtha atá san áireamh i ndlíteanas pinsin		17,653	20,937
		1,060	926

(i) <i>Cánachas iarchurtha - seachas é sin a bhaineann le pinsin</i>		2009	2008
		€'000	€'000
Ag tosach na bliana		926	1,025
Gearrtha/(curtha chun sochair) don chuntas brabúis agus caillteanas (nóta 7)		134	(99)
Ag deireadh na bliana		1,060	926

Léiríonn an soláthar ag deireadh na bliana an dlíteanas féideartha iomlán agus éiríonn sé ar dhifríochothaí ama idir liúntais caipitil agus dímhéas agus ar na fabhráithe ginearálta.

(ii) <i>Cánachas iarchurtha – bainteach le pinsean</i>		2009	2008
		€'000	€'000
Ag tosach na bliana		(20,937)	(8,001)
Athruithe ar ghabhálacha achtúire		3,024	(15,394)
Gearrtha ar chuntas brabúis agus caillteanas (nóta 7)		260	2,458
Ag deireadh na bliana		(17,653)	(20,937)

mar chuid de na ráitis airgeadais (ar lean)

15	Scairchaipiteal glaoite – cothromas	2009	2008
		€'000	€'000
	(Údaraithe, leagtha amach, glaoite agus íoctha go hiomlán)		
	17,858,000 gnáthscair de €1.27 an ceann	22,675	22,675
16	Cúlchistí eile	2009	2008
		€'000	€'000
	Cúlchiste teagmhasach	43,902	43,902
17	Sreabhadh airgid comhláin	2009	2008
		€'000	€'000
	Aischiúir ar infheistíochtaí agus fónamh a dhéanamh ar airgeadas		
	Ús íoctha	(1,237)	(1,096)
	Ús faighte	225	921
		(1,012)	(175)
	Caiteachas caipitiúil		
	Ranníocaíochtaí chun sócmhainní seasta inláimhsithe a fháil	(27,080)	(23,360)
	Admhálacha ó díolacháin sócmhainní seasta inláimhsithe	-	6
		(27,080)	(23,354)
	Maoiniú		
	Aisíocaíocht iasachtaí banc	(20,000)	-
	Tarraingt anuas na n-iasachtaí bainc neamhurráithe sa bhliain	15,000	-
		(5,000)	-

18 Réiteach sreabhadh airgid glain don ghluaiseacht i nglan chistí/ (fhiach)	2009	2008
	€'000	€'000
Méadú in airgead sa bhliain	2,294	4,815
Aisíocaíocht fiach	20,000	–
Tarraingt anuas fiachais	(15,000)	–
Gluaiseacht glanfhiach sa bhliain	7,294	4,815
Glanfhiach ag tosach na bliana	(2,640)	(7,455)
Glan chistí/(fhiach) ag deireadh na bliana	4,654	(2,640)

Anailís ar fhiach glan	Ar		Ar
	1 Eanáir	Sreabhadh	31 Nollaig
	2009	airgid	2009
	€'000	€'000	€'000
Airgead sa bhanc agus ar láimh	17,360	2,294	19,654
Iasachtaí banc dlíthe laistigh do bhliain	(20,000)	5,000	(15,000)
Glan(fhiach)/chistí	(2,640)	7,294	4,654
Réiteach don chlár comhardaithe			
Airgead sa bhanc agus ar láimh	17,360		19,654
Iasachtaí banc dlíthe laistigh do bhliain	(20,000)		(15,000)
	(2,640)		4,654

19 Páirtithe coibhneasacha

Mar an gcéanna le roinnt comhlachtaí rialtais eile, déileálann Údarás Eitlíochta na hÉireann sa ghnáthchúrsa ghnó le comhlachtaí rialtais eile, ar nós Údarás Aerfort Bhaile Átha Cliath, BSL, an Roinn Iompair agus Met Éireann.

Is é an páirtí rialaithe deiridh ná an Roinn Airgeadais.

mar chuid de na ráitis airgeadais (ar lean)

20	Gealltanais	2009 €'000	2008 €'000
(i)	<i>Gealltanais caipitil</i>		
	Caiteachas caipitil don todhchaí atá ceadaithe ag na stiúrthóirí		
	Nach bhfuil conradh ann dó	53,959	60,340
	Faoi chonradh	16,625	16,287
		70,584	76,627

(ii)	<i>Gealltanais léasa oibriúcháin</i>	2009		2008	
		Foirgnimh €'000	Mótar- fheithiclí €'000	Foirgnimh €'000	Mótar- fheithiclí €'000
	Ag críochnú:				
	Laistigh de bhliain amháin	63	15	40	25
	Idir dhá bhliain agus cúig bliana	124	116	74	134
	Níos mó ná cúig bliana	2,547	–	2,547	–
		2,734	131	2,661	159

21 Eolas pinsin

Maoinítear pinsin do gach fostaí buan trí dhá scéim pinsin sochar sainmhínithe agus tá na sócmhainní carntha dílsithe in iontaobhaithe neamhspleácha.

Déanann an tÚdarás luachálacha achtúire ar na scéimeanna pinsin sochar sainmhínithe ar a laghad gach trí bliana. Is é dáta na luachála achtúire deiridh ná 1 Eanáir 2009 agus clúdaíonn sé gach sochar fabhráithe. Rinne achtúirí neamhspleácha cáilithe an luacháil seo.

Bunaíodh na luachálacha a úsáideadh do chuspóirí CTA 17 ar na luachálacha maoinithe is déanaí do gach scéim agus iad athruithe ag na hachtúirí neamhspleácha chun ligean d'fhabhrú dliteanas suas le 31 Nollaig 2009 agus le coinníollacha airgeadais ar an dáta seo a thabhairt san áireamh. Críochnaíodh na luachálacha a úsáideadh do chuspóirí CTA 17 agus an modh an aonaid réamhaithriste á úsáid agus rinneadh luacháil ar shócmhainní don chuspóir seo ar luach margaidh.

21 Eolas pinsin (*ar lean*)

Níl na tuarascáilí achtúire, atá ar fáil do bhaill na scéime, ar fáil do scrúdú poiblí.

Níl aon scéimeanna neamh-mhaoinithe ag an Údarás. Níl aon ranníocaíochtaí gan íoc nó réamh-íochta ag deireadh na bliana (2008: €nialas).

(i) Príomh-foshuíomhanna achtúireacha

	2009 Aonad réamh- mheasta	2008 Aonad réamh- mheasta
<i>Meán-foshuíomhanna ualaithe chun oibleagáidí sochair a dhearbhú</i>		
Ráta fáltais ionchais ar shócmhainní an phlean	6.78%	7.03%
Fáltas ionchais ar shócmhainní an phlean ag tús na tréimhse	7.03%	7.10%
Ráta lascaine	5.70%	5.70%
Ráta an mhéadaithe cúitimh (foirne/foirne sinsearaí)	3.00%	3.00%
Ráta an bhoilscithe praghsanna	2.00%	2.00%
Ráta an mhéadaithe pinsin	2.75%	2.75%

mar chuid de na ráitis airgeadais (ar lean)

21 Eolas pinsin (ar lean)

(i) Príomh-foshuíomhanna achtúireacha (ar lean)

Tá na foshuíomhanna maidir le fad ag tacú le dliteanais phinsean ag dáta an chláir chomhardaithe bunaithe ar na táblaí básmhaireachta achtúireachta caighdeánacha agus áirítear liúntas le haghaidh feabhsuithe na todhcháí i leith fad. Is ionann na foshuíomhanna agus a bheith ag súil go mhairfeadh duine atá 65-bliain-d'aois roinnt blianta mar seo a leanas:

	2009	2008
<i>Ionchas saoil do bhall fireann ó aois 65 ar tábla básmhaireachta iar-scoir úsáidte chun oibleagáidí sochair a dhearbhu i leith:</i>		
Baill iarchurtha agus gníomhacha reatha	22.7	21.8
Baill phinsinéara reatha	21.6	20.7
<i>Ionchas saoil do bhall baineann ó aois 65 ar tábla básmhaireachta iar-scoir úsáidte chun oibleagáidí sochair a dhearbhu i leith:</i>		
Baill iarchurtha agus gníomhacha reatha	25.8	24.8
Baill phinsinéara reatha	24.7	23.8

Roghnaítear na foshuíomhanna arna úsáid ag an achtúire ó réimse foshuíomhanna achtúireacha féideartha nár ghá, de bharr an scála ama clúdaithe, go mbeidís mar thoradh i gcleachtas.

(ii) Méideanna aitheanta sa chlár comhardaithe

	2009	2008
	€'000	€'000
Luach láithreach na n-oibleagáidí maoinithe go hiomlán nó i bpáirt	(396,933)	(380,809)
Luach cothrom de shócmhainní an phlean	255,711	213,311
Easnamh	(141,222)	(167,498)
Sócmhainn chánach iarchurtha coibhneasach	17,653	20,937
Dlíteanas glan	(123,569)	(146,561)

21 Eolas pinsin (*ar lean*)

(iii) Gluaiseacht i luach cothrom de shócmhainní an phlean	2009 €'000	2008 €'000
Luach cothrom de shócmhainní an phlean ag tús na bliana	213,311	314,010
Fáiltas ionchais ar shócmhainní an phlean	15,183	22,972
Gnóthachain/(caillteanais) achtúireacha ar shócmhainní an phlean	21,919	(140,791)
Ranníocaíochtaí an fhostóra	16,643	26,005
Ranníocaíochtaí an bhaill	1,111	1,029
Sochair íochta ón bplean	(12,456)	(9,914)
Luach cothrom de shócmhainní an phlean ag deireadh na bliana	255,711	213,311

(iv) Gluaiseachtaí i luath láithreach na n-oibleagáidí sochair sainithe	2009 €'000	2008 €'000
Oibleagáidí sochair ag tús na bliana	(380,809)	(378,018)
Costas seirbhíse reatha	(7,877)	(8,283)
Costas úis	(21,863)	(21,030)
Ranníocaíochtaí rannpháirtithe an phlean	(1,111)	(1,029)
Gnóthachain ar dhliteanais	10,957	5,371
(Cailteanais)/gnóthachain de bharr athrú foshuímh	(8,686)	12,266
Sochair íochta ón bplean	12,456	9,914
Oibleagáidí sochair ag deireadh na bliana	(396,933)	(380,809)

NÓTAÍ

mar chuid de na ráitis airgeadais (ar lean)

21 Eolas pinsin (ar lean)**(v) Comhpháirteanna um chostas pinsin**

	2009 €'000	2008 €'000
<i>Aitheantais costais sa ráiteas brabúis agus caillteanais</i>		
Costas seirbhíse reatha (nóta 2)	(7,877)	(8,283)
Costas airgid tirim breise (nóta 2)	(8,766)	(17,722)
Ús ar dhliteanais na scéime pinsin (nóta 5)	(21,863)	(21,030)
Fáltais ionchais ar shócmhainní an phlean (nóta 5)	15,183	22,972
Costas pinsin iomlán aitheanta sa chuntas brabúis agus caillteanais	(23,323)	(24,063)

	2009 €'000	2008 €'000
<i>Anailís ar mhéideanna aitheanta i ráiteas na ngnóthachan agus na gcaillteanas aitheanta iomlán</i>		
Gnóthachain/(caillteanais) achtúireacha aitheanta láithreach	24,190	(123,154)

	2009 €'000	2008 €'000
<i>Méid charntha na gcaillteanas achtúireach aitheanta láithreach</i>	(195,602)	(219,792)

(vi) Sócmhainní an Phlean*Dáileadh na sócmhainne amháil ag 31 Nollaig 2008:*

	2009 Céatadán de shócmhainní an phlean	2009 Fáltais ionchais ar shócmhainní an phlean	2008 Céatadán de shócmhainní an phlean	2008 Fáltais ionchais ar shócmhainní an phlean
Urrúis gnáthscaire	74.04%	7.90%	64.27%	8.70%
Urrúis bhanna	17.98%	2.80%	21.58%	3.10%
Maoin	5.03%	6.90%	7.35%	7.70%
Airgead tirim agus eile	2.95%	3.00%	6.80%	3.00%
	100.00%	6.78%	100.00%	7.03%

21 Eolas pinsin (*ar lean*)(vi) Sócmhainní an Phlean (*ar lean*)**Cur síos ar an mbonn chun ráta ionchais foriomlán d'fháltas ar shócmhainní a dhearbhu:**

Chun forbairt a dhéanamh ar fhoshuíomh an ráta fadtéarmach ionchais d'fháltas ar shócmhainní, bhreathnaigh an tÚdarás ar leibhéal reatha na bhfáltas ionchais ar infhiestíochtaí saor ó riosca (bannaí rialtais go príomha), leibhéal stairiúil na préimhe riosca a bhaineann leis na haicmí sócmhainne eile inar infheistigh an phunann agus na hionchais le haghaidh fáltais na todhchaí i ngach aicme sócmhainne. Ansin rinneadh ualú ar an bhfáltas ionchais le haghaidh gach aicme sócmhainne, bunaithe ar dháileadh sócmhainne na scéime chun forbairt a dhéanamh ar fochuíomh an ráta fadtéarmach ionchais d'fháltas ar sócmhainní don phunann.

	2009 €'000	2008 €'000
<i>Fáltas iarbhír ar shócmhainní</i>		
Fáltas iarbhír ar shócmhainní an phlean	37,102	(117,819)

(vii) Stair na gcoigeartuithe eispéiris

	2009 €'000	2008 €'000	2007 €'000	2006 €'000	2005 €'000
Luach láithreach na ndlíteanas scéime	(396,933)	(380,809)	(378,018)	(378,426)	(379,302)
Luach cothrom na sócmhainní scéime	255,711	213,311	314,010	307,152	255,705
Easnamh	(141,222)	(167,498)	(64,008)	(71,274)	(123,597)
<i>Coigeartuithe eispéiris</i>	2009 €'000	2008 €'000	2007 €'000	2006 €'000	2005 €'000
Coigeartuithe eispéiris ar shócmhainní scéime:					
Méid	21,919	(140,791)	(30,671)	19,932	31,751
Céatadán de shócmhainní an phlean	8.6%	66.0%	9.8%	6.5%	12.4%
Coigeartuithe eispéiris ar dhlíteanais scéime:					
Méid	10,957	5,371	(6,579)	(14,798)	(561)
Céatadán de shócmhainní an phlean	2.8%	1.4%	1.7%	3.9%	0.1%

NÓTAÍ

mar chuid de na ráitis airgeadais (ar lean)

21 Eolas pinsin (ar lean)

(viii) Méideanna nochta riachtanacha eile

Ranníocaíochtaí ionchais le hÍoc leis an bplean i gcaitheamh na tréimhse bliantúla ag tosú i ndiaidh dáta an chláir chomhardaithe

2009	2008
€'000	€'000

16,485	16,643
---------------	--------

22 Réiteach gluaiseachta sa chúlchiste cuntas brabúis agus caillteanais

Cuntas brabúis agus caillteanais ag tosach na bliana

Brabús don bhliain airgeadais

Gnóthachain agus caillteanais aitheanta eile

Cuntas brabúis agus caillteanais ag deireadh na bliana

2009	2008
€'000	€'000

(94,211)	(16,411)
-----------------	----------

4,001	12,238
--------------	--------

29,932	(90,038)
---------------	----------

(60,278)	(94,211)
-----------------	----------

23 Gluaiseacht i gcistí/(easnamh) na scairshealbhóirí a réiteach

(Easnamh)/cistí na scairshealbhóirí ag tosach na bliana

Iomlán na ngnóthachan agus na gcaillteanas aitheanta sa bhliain

Cistí/(easnamh) na scairshealbhóirí ag deireadh na bliana

2009	2008
€'000	€'000

(27,634)	50,166
-----------------	--------

33,933	(77,800)
---------------	----------

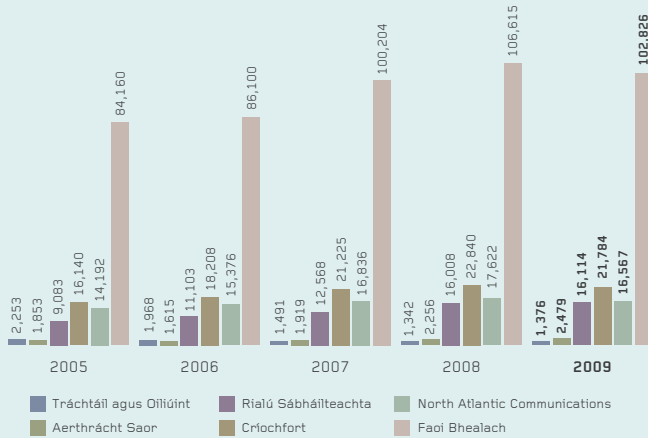
6,299	(27,634)
--------------	----------

24 Na ráitis airgeadais a fhorghéill

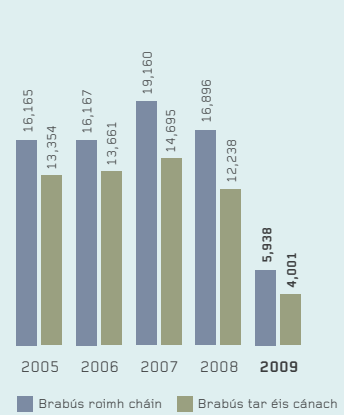
Bhí na ráitis airgeadais formheasta ag na stiúrthóirí ar an 26 Márta 2010.

Achoimre Chúig Bliana

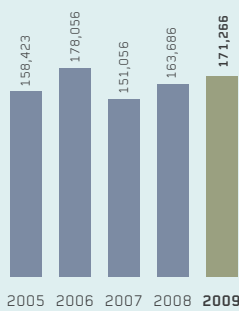
Lámhdeachas €'000

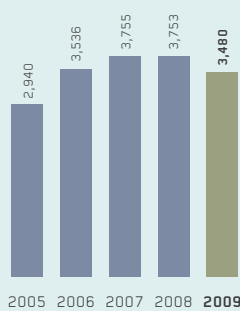
Brabús €'000

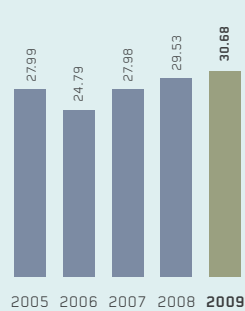
Iomlán na Sócmhainní €'000

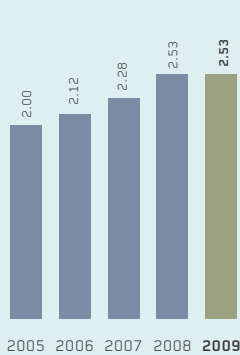
Aonaid Seirbhíse Faoi Bhealach ('000)

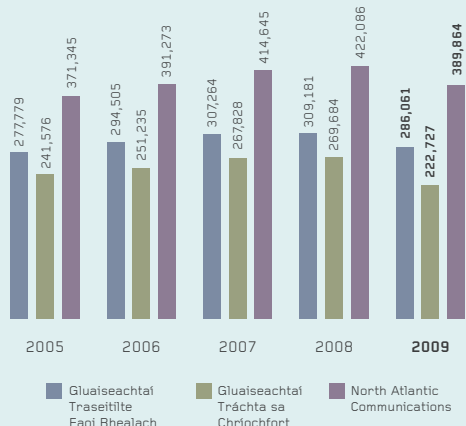
Ráta Aonaid Seirbhíse Faoi Bhealach € (Nollaig)

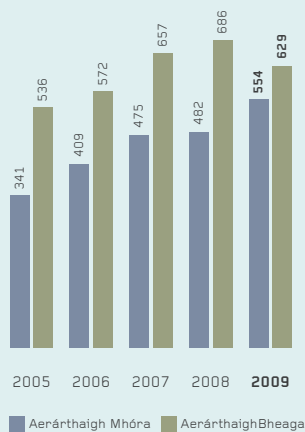
Tonnáiste Críochfoirt ('000)

Ráta Aonaid Chríochfoirt
€ (Nollaig)

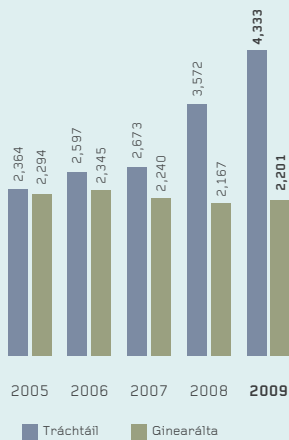
Gníomhaíocht Aerthráchta

Aerárthaigh Cláraithe

Ceadúnais Bhailí

ANSP	Soláthraí Seirbhísí Aerloingseoireachta	IAA	Údarás Eitlíochta na hÉireann
ATCC	Airmheán Rialaithe Aerthráchta	IATA	An Comhlachas Aeriompair Idirnáisiúnta
ATM	Bainistíocht Aerthráchta	ICAA	Údarás Eitlíochta Shibhialta na hÍoslainne
ATMPG	Grúpa Pleanála um Bhainistíocht Aerthráchta	ICAO	An Eagraíocht Idirnáisiúnta um Eitlíocht Shibhialta
BBS	Baitsiléir Staidéir Gnó	JAA	Comhúdarás Eitlíochta
CAA	Údarás Eitlíochta Shibhialta	MOR	Tuairisciú Éigeantach ar Mhnicíocht
CANSO	Eagraíocht na Seirbhísí Aerloingseoireachta Sibhiala	MOU	Meabhrán Tuisceana
CAPEX	Caiteachas Caipitil	NAT	An tAtlantach Thuaidh
COOPANS	Comhoibriú i Soláthar na gCóras ATM	NAT SPG	Grúpa Pleanála na gCóras san Atlantach Thuaidh
DIT	Institiúid Teicneolaíochta Bhaile Átha Cliath	NATS	Seirbhísí Aerthráchta Náisiúnta (RA)
EASA	Gníomhaireacht Shábháilteachta Eitlíochta na hEorpa	NOTA	Idirchríos Aigéanach Thuaidh
EC	An Coimisiún Eorpach	NSA	Comhlacht Náisiúnta Maoirseachta
ECAC	Comhdháil Eitlíochta Shibhialta na hEorpa	SAARC	Measúnú Sábháilteachta agus Riachtanais Dearbhaithe do Chonraitheoirí
ECIP	Clár Coinbhéirseachta agus Forfheidhmíthe EUROCONTROL	SES	Aonspéir Eorpach
ESARR	Riachtanas Rialála Sábháilteachta EUROCONTROL	SESAR	Clár Taighde ATM na hAonspéire Eorpaí
AE	Aontas Eorpach	SIDs	Cleachtais Eitiltí Amach
EUIR	Réigiún Uachtarach Faisnéise na hEorpa	SLA	Comhaontú Seirbhíse
FAB	Bloc Aerspáis Feidhmiúil	SMM	Lámhleabhar Bainistíochta Sábháilteachta
FAEI	Cónaidhm na bhFiontar Aerspáis in Éirinn	SMS	Córas Bainistíochta Sábháilteachta
FÁS	Foras Áiseanna Saothair	SMU	Aonad Bainistíochta na Sábháilteachta
HF	Minicíocht Ard	SRD	Rannóg na Rialúcháin Sábháilteachta (IAA)
AD	Acmhainní Daonna	STARs	Gnáth-eitiltí Isteach

deartha ag **firstimpression** baile átha cliath
www.firstimpression.ie

Clóite ar pháipéir atá neamhdhíobhálach don comhshaol

IRISH AVIATION AUTHORITY
ÚDARÁS EITLÍOCHTA NA hÉIREANN

Údarás Eitlíochta na hÉireann

The Times Building
11-12 Sráid D'Olier
Baile Átha Cliath 2
Éire

Guthán +353 1 671 8655
Facs +353 1 679 2934

www.iaa.ie